

**Придонес на
Македонците во
Татковинската
војна**

**Интервју со
Орце Ламбевски:
Ќе помагам
колку можам
и понатаму**

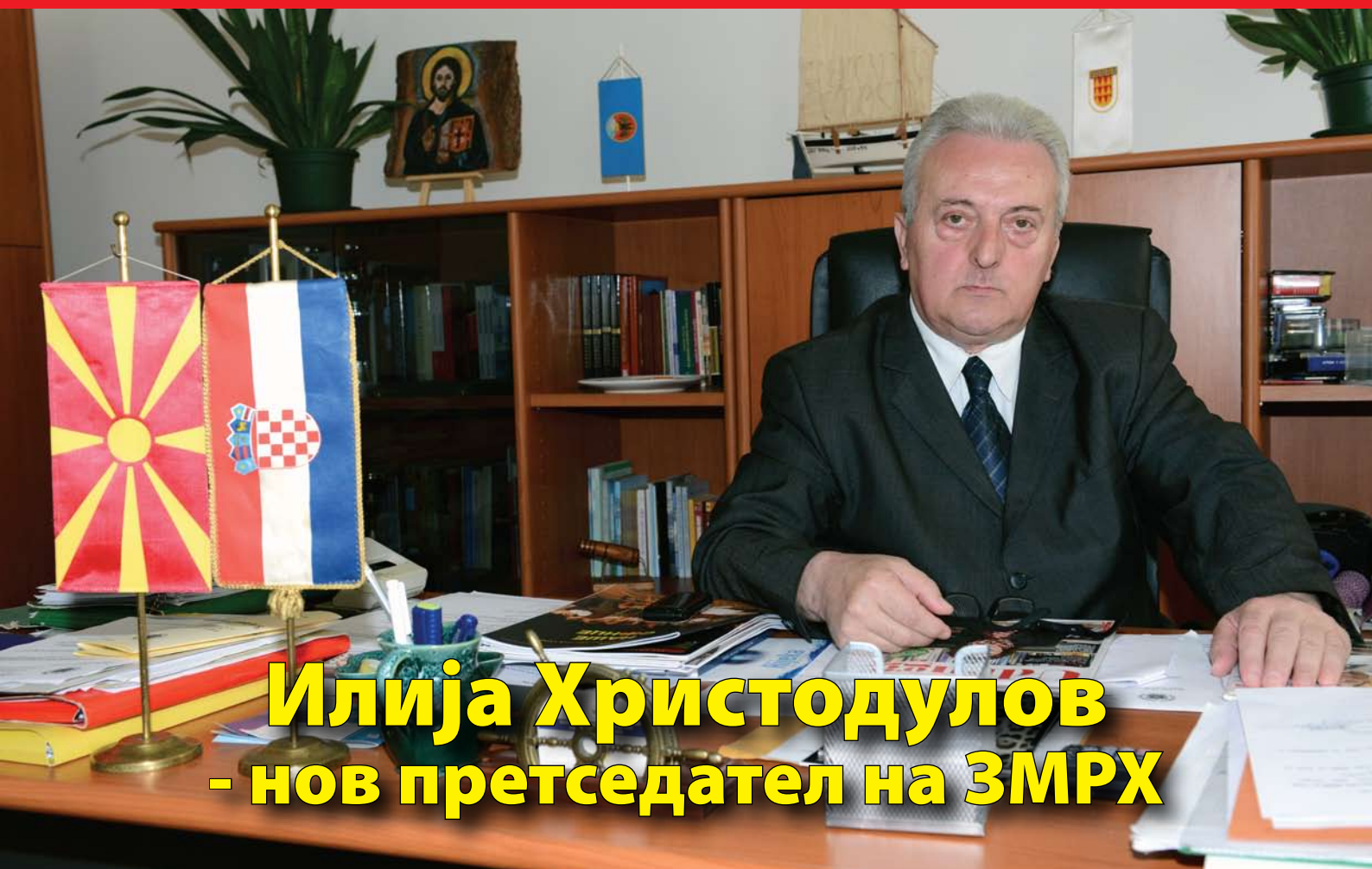
МАКЕДОНСКИ ГЛАС

Година XXI 2014.
МАРТ – АПРИЛ
OŽUJAK – TRAVANJ
ЦЕНА 5 кн

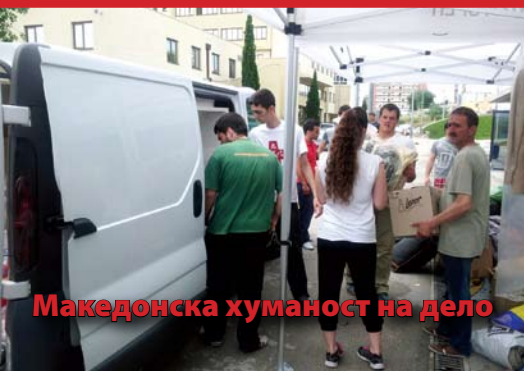
БРОЈ

88

ISSN 1333-7769

**Илија Христодулов
- нов претседател на ЗМРХ**

Македонска хуманост на дело

**МКД „Билјана“ го прослави
15. роденден**

**23. Денови на македонската култура
- Денови на Св. Кирил и Методиј**

PROCULIN®

Za Vaše oči

KAPI ZA OKO (naphazolinum)

- ✓ Kod alergijske upale očiju
  - ✓ Kod crvenila i svrbeži očiju
- 1-2 kapi, 4 puta dnevno

TEARS (umjetne suze)

Medicinski proizvod

- ✓ Vlaži i štiti suhe oči
- 1 kap u oko 2-3 puta dnevno

LENS (otopina za leće)

Medicinski proizvod

- ✓ Za sve vrste kontaktnih leća
- ✓ Preporučuje se za osjetljive oči
- ✓ Antibakterijska kutija

ALKALOID
Brinemo o zdravlju

PRIJE UPOTREBE PAŽLJIVO PROČITATI UPUTU O LIJEKU ILI MEDICINSKOM PROIZVODU.
ZA OBAVIJESTI O INDIKACIJAMA, MJERAMA OPREZA I NUSPOJAVAMA UPITAJTE SVOG LIJEČNIKA ILI LJEKARNIKA

**GLASILO ZAJEDNICE
MAKEDONACA U
REPUBLICI HRVATSKOJ**

**СПИСАНИЕ НА ЗАЕДНИЦАТА
НА МАКЕДОНЦИТЕ ВО
РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА**

Главна и одговорна уредничка:
МИЛЕНА ГЕОРГИЕВСКА

Заменик на главната и одговорна уредничка:
ЕЛИЗАБЕТА ПЕТРОВСКА

Уредништво:

Компјутерска обработка: Владо Чакмак

Лектура: Марија Георгиева-Петриќ

Секретар и коректор: Елизабета Петровска

Редакциски одбор:

Васил Тоциновски

Тинка Барбутов Крстева

Мирјана Мајиќ

Редакција:

Елизабета Петровска – Загреб

Јулијана Младеновска Тешија – Осиек

Васил Тоциновски – Риека

Елена Кипровска Кнежиќ – Задар

Биљана Митревски – Сплит

Тодор Брдарски – Пула

Ovo se glasilo tiska sredstvima iz Državnog proračuna RH
posredstvom Savjeta za nacionalne manjine pri Vladi RH.

Nakladnik: Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj,
Zagreb, Masarykova 16/1

Matični broj: 3805760

OIB: 07739533563

Žiro račun: PBZ – IBAN: HR6023400091100038804

Tel./Fax: (01) 48 72 655

web: www.zmurh.hr

e-mail: zajednica.makedonaca1@zg.t-com.hr

zmurh.hr@gmail.com

За издавачот: Орце Ламбевски

Печат: М-Принт д.о.о. Загреб

Temeljem odredaba čl. 58. st. 3. Zakona o javnom informiranju RH (N.N. br. 22/1992) novine su prijavljene i registrirane pod br. 421 u Ministarstvu kulture i prosvjete, Sektor informiranja, dana 14.7.1993

Prema mišljenju Ministarstva kulture i prosvjete Republike Hrvatske broj 532-03-1-7-94-01 od 10. svibnja 1994. ova tiskovina je oslobođena plaćanja poreza na promet.

ЗАБЕЛЕШКА: Коментарите објавени на страниците на ова списание со потписи на авторите се мислења на истите и не секогаш го одразуваат мислењето на Уредништвото. Уредништвото е одговорно само за текстовите без потпис. Материјалите испратени на нашата адреса стануваат сопственост на списанието, освен ако за тоа претходно е постигната поинаква согласност.

ЕХО НА ВРЕМЕТО

**Агол на уредникот
Urednikov kutak**

Чија е оваа песна – наша!

Во еден турски ресторан седеле Македонец, Бугарка, Турчин, Србин и Грк. Додека разговарале, во еден момент пејачката и оркестарот почнале една песна. Сите околу масата почнале да ја потпевнуваат за нив познатата песна проследена со музика, но секој на својот јазик. Бугарката, која пеела на бугарски јазик извикала оваа е прекрасна бугарска песна. „Нема шанса“, се спротивставил Македонецот, оваа е чисто македонска песна. Рипнал Гркот, вели „Не, тоа е грчка песна“, а Турчинот се обидел да докаже дека се наоѓаат во Турција и дека слушаат турска песна. Потоа настанала жолчна расправија околу песната, која ја поттикнала Бугарката, која е режисерка, да почне да истражува од каде всушност потекнува песната и чија е, за што е снимен и документарен филм.

Што е тоа што ги натерало кога се нашле на исто место, во исто време да ја пеат песната секој на својот јазик? Што е тоа што сите цврсто тврделе дека таа песна е токму нивна и се пее на нивниот јазик? На ова прашање се обиде да даде одговор познатиот хрватски писател и колумнист, Анте Томиќ, кој со своите македонски колеги на книжевната средба на Зларин, говореше за книжевноста и културата, всушност за преплетеноста на културите, за што сведочи токму „нашата“ песна.

А дека културата е нешто што не треба да се чува само за себе, туку да се споделува со другите и на тој начин таа да добива на својата вредност, покажаа и бројните манифестации на македонските културни друштва кои се организираа во изминатиов период во Хрватска. Така, ние си ја пееме „нашата песна“, нè слушаат другите, но исто така, ние ги слушаеме и нивните песни. Важно е песните да не се забораваат, туку да се пренесуваат на генерациите што доаѓаат, како дел од културното наследство.

Милена Георгиевска
(m.georgievska@gmail.com)

Илија Христодулов, нов претседател на Заедницата на Македонците во РХ

Досегашниот претседател на ЗМРХ, Орце Ламбевски поднесе неотповиклива оставка поради значително зголемени работни обврски на приватен план

На 17 мај 2014 година во просториите на МКД „Илинден“ во Риека се одржа Редовното Собрание на Заедницата на Македонците во РХ, на кое присуствуваа и ценетите гости амбасадорката на РМ во РХ, Даниела Караџоска и заменикот на претседателот на Координацијата на советите и претставниците на МНМ во РХ, Михаило Давчевски. Собранието го отвори претседателот на Заедницата Орце Ламбевски, кој со пригоден говор ги поздрави присутните и ѝ даде збор на амбасадорката. Таа се заблагодари на поканата и изрази жалење што Орце Ламбевски дава неотповиклива оставка на функцијата претседател на Заедницата, упатувајќи му благодарност за доброто вршење на функцијата и одличната соработка со Амбасадата на РМ во РХ, а на присутните им посака успешна и конструктивна работа на седницата. Потоа претседателот Ламбевски го прочита поздравното писмо упатено од свештеникот на МПЦ во РХ, протојереј Кирко Велински, кој беше спречен да присуствува на Собранието.

Со утврдувањето кворум за донесување на правно важечки

одлуки, седницата продолжи по усвоениот дневен ред. Претседателот Ламбевски ги поднесе Извештајот за работата и Годишниот финансиски извештај на Заедницата за 2012 и 2013 година, како и сè она што беше извршено во текот неговиот мандат. Во врска со неговата оставка, тој рече дека поради значително зголемени работни обврски на приватен план, веќе не е во можност квалитетно да ја извршува оваа функција и затоа ја препушта на некој друг што ќе може да ја преземе таа одговорност и достоинство да ја извршува функцијата претседател на Заедницата, со тоа дека тој и понатаму ќе биде достапен за секој вид на соработка.

Претседателката на Надзорниот одбор, Виолета Штерјова, го поднесе Извештајот за извршената контрола на финансиското и општото работење на Заедницата за 2012 и 2013 година. Се расправаше и за Планот и програмата за работа и Финансискиот план на заедницата за 2014 година. Сите

Извештаи и планови беа усвоени од делегатите на Собранието.

Од одржувањето на минатото Собрание дојде до промени на претседателите во МКД во Риека и во Осиек. Поради тоа, а и поради оставката на претседателот, се разрешија Велимир Лозановски, Крсте Атанасовски и Орце Ламбевски од членството на Управниот одбор на Заедницата, а на нивно место беа именувани Илија Христодулов, Бранка Јањик и Елизабета Петровска. Дојде до промени и во членството на Надзорниот одбор. Со разрешувањето на Јорго Кремиќ и Михаило Кузевски, беа именувани Симеон Јанев и Виолета Рајкиќ Жгањер. За претседател на Заедницата е предложен и именуван Илија Христодулов, кој со пригоден говор се претстави и заблагодари за дадената доверба.

На крајот, амбасадорката Караџоска во своето обраќање на присутните им посака сè најдобро, многу слога, меѓусебна соработка и плодна понатамошна работа, а на новоизбраниот претседател посветеност во извршувањето на должностите на оваа одговорна функција и успех во водењето и претставувањето на Заедницата.

Е. П.

Македонска хуманост на дело

По катастрофалните поплави во кои настрадаа делови од Хрватска, БиХ и Србија, со хуманитарни акции се вклучија и Македонците. Но, не само оние од Република Македонија, туку и македонската дијаспора во Хрватска, која несебично собираше донации за нивните сонародници од Славонија

„Хрватска помага“ е слоган кој најмногу се користи овие денови. Членовите на МКД „Македонија“ од Сплит се вклучија на 23 и 24 мај во собирањето на материјална помош за поплавените региони во Славонија. Во соработка со Црвениот крст на Република Хрватска, сплитските Македонци во два дена успеаја да соберат полно комбе со облека, маици, детска храна, средства за лична хигиена, средства за дезинфекција и сè друго што се наоѓаше на списокот од потребни работи на Црвениот крст. Не беа заборавени ни пластичен еднократен прибор за јадење, пластични чаши, а помеѓу останатото во донацијата се најдоа и два монтажни кревета за некој од луѓето кои се сместени во спортските сали во околината на Жупања.

Една од највредните донации беше и донацијата на 2.000 пара на гумени санитарски ракавици кои ги донираше коз-

метичкиот салон „Горица“, чиј сопственик е нашата сонародничка Горица Манчиќ. Вредната донација во просториите на сплитскиот Црвен крст ја испорачаа претседателот и потпретседателот на МКД „Македонија“, Ангел Митревски и Јорго Кремиќ.

Б. М.

Шибенските Македонци за Славонија

Иако во Шибенско-книнската жупанија сè уште нема основано македонско културно друштво, тоа не беше пречка македонските семејства да ја покажат својата хуманост. Иницијативата и организацијата на хуманитарната акција на шибенските Македонци за Славонија беше на Сашо Георгиевски, дописник на „Нова Македонија“ од Хрватска и Милена Георгиевска, главна и одговорна уредничка на „Македонски глас“.

Организаторите се задоволни од акцијата бидејќи сите македонски семејства што ги контактирале несебично се вклучиле во ова хумано дело. Велат, добар дел од нив се од Скопје, кој е град на солидарноста и самите знаат што значат временски катастрофи како што се поплави и земјотрес.

– Преку Министерството за здравство добивме информација што е најпотребно во моментот да се обезбеди за луѓето чии домови се уништени во поплавите, па според нивните упатства ја организиравме донацијата. Најпотребни беа хигиенски и козметички средства и тоа го обезбедивме и испративме преку Црвениот крст во Шибеник, посочи Георгиевски.

Со донациите на Македонците од Хрватска за Славонија беше запознаен и хрватскиот претседател Иво Јосиповиќ кој упати благодарност до сите донатори. „Многу ни значи поддршката од македонските пријатели“, посочи Јосиповиќ.

М. Г.

Македонија високо рангирана за странски инвестиции

Една убава вест која е врзана за Република Македонија. Имено, станува збор за рејтингот на земјата во областа на инвестициите. Република Македонија е рангирана на 29. место во светот како земја каде странскиот капитал може најповолно да се инвестира.

Веста е пласирана на интернет страница на Форин Полиси, а ја пренесоа македонските медиуми. Како основни параметри во рангирањето се земени предвидениот економски раст, финансиската стабилност, нивото

на корупција, општата безбедност на земјата, експлоатацијата од локалните партнери, контролата врз текот на капиталот, опасноста од земање на имот од страна на државата...

Ваквата одлична оценка за Македонија како држава во која идните инвеститори можат да пронајдат плодна почва за развивање и ширење на нивните бизниси, ја постави земјата пред Србија, Словенија, Турција, а Грција е на 101 место.

Во изминатата година, како што наведува Форин Полиси, некои од проблематичните економии застапаа на нозе особено во Европа, додека пак, други потонале во конфликти. Во таа смисла, Македонија се спомнува заедно со Турција и Грција дека ги подобриле своите економски институции.

За подобрувањето на бизнис климата во Македонија стана збор и на Бизнис форумот нео-

дамна одржан во Загреб, каде што беа пренесени македонските искуства пред бизнисмени и претприемачи од регионот. Целта на форумот беше отворање на нови можности за бизнис, регионална соработка и поврзување, искористување на можностите од членството на Хрватска во ЕУ, поттикнување, особено, млади и перспективни лица за бизнис, даночни олеснувања...

Љупчо Зиков од „Капитал“ како претставник од Македонија даде слика за актуелната состојба во нашата земја. Тој ја истакна агресивната политика на македонската влада за привлекување на странски инвестиции. Но сепак, додаде дека Македонија се соочува со проблемот на невработеност, заминување на младите во странство и ниските плати, кои во некои фирми се движат од 150 до 250 евра.

М. Г.

Малцинствата се најголемата вредност во односите на државите

На 16 април, главната и одговорна уредничка на „Македонски глас“, Милена Георгиевска, беше примена во одвоена посета кај хрватскиот претседател д-р Иво Јосиповиќ. Во срдечна и опуштена атмосфера таа го запозна хрватскиот претседател со дел од богатата палета на активности на Заедницата на Македонците во Р. Хрватска. Георгиевска на хрватскиот претседател посебно му ја претстави работата на весникот „Македонски глас“ и деталите на уредувачката политика во која се вклучени сите македонски културни друштва во Хрватска.

Подарок за претседателот: уникатна таписерија од Анка Рабузин

Претседателот Јосиповиќ изрази задоволство од ангажманот и улогата на Заедницата на Македонците во Хрватска и уште еднаш подвлече дека хрватското малцинство во Македонија и македонското малцинство

во Хрватска се најважен мост и најголема вредност во односите меѓу двете пријателски држави.

Тој изрази надеж дека наскоро и хрватското малцинство ќе влезе во македонскиот Устав, како што впрочем, и Македонците влегоа во хрватскиот Устав.

Во оваа пригода, Милена Георгиевска му врачи и подарок на претседателот Јосиповиќ, таписерија изработена од Анка Рабузин, членка на етно работилницата „Разбој“ од Загреб, што го симболизира пријателството и врските на двата народа.

М. Г.

Македонска православна црква во Загреб

Претставување на архитектонскиот проект за изградба на македонската православна црква „Св. Злата Мегленска“ во Загреб и историскиот преглед на развојот на МПЦ во Македонија и во Европа, беше концептот на изложбата „Македонска православна црква во Загреб“, која беше отворена на 19 мај во Загреб.

Проектот за црквата го изработи бигрот „Студио БФ“, а главниот архитект е Зоран Бошевски, кој пред присутните го објасни проектот. На изложбата беше поста-

вена и макета од објектот. Архитектонскиот проект на МПЦ во Загреб се смета за исче-

кор во европски рамки, бидејќи прикажува модерност и отвореност во однос на новите објекти кои во последно време се градат во Европа.

Изложбата на која беа присутни бројни заинтересирани посетители и видни личности од јавниот живот во Хрватска, ја отвори загребскиот градоначалник, Милан Бандиќ, кој истакна дека ова е уште една можност во која Загреб се покажа како град кој се грижи за световните и духов-

ните потреби на сите свои граѓани.

На отворањето на изложбата од Скопје допатува митрополитот на Македонската православна епархија за Европа, г. Пимен.

Изложбата ја подготви Градската канцеларија за стратешко планирање и развој на градот Загреб во соработка со МПЦ во Загреб и Архитектонскиот факултет од Скопје. Како што беше потенцирано на отворањето, таа претставува продолжение на успешната соработка на двата града – Загреб и Скопје, која се реализира преку актуелниот европски проект SINERGI, но и други активности.

Заинтересираните посетители имаат можност да ја погледнат оваа изложба, во „ЗгФорум“, во наредниот период од неколку седмици, а потоа интенција е таа да ги обиколи градовите каде живее македонската дијаспора во Европа.

о. К. В.

Ден на нарцисите

И покрај дождот, утрото на 22 април 2014 осамна со сонце. На плоштадот Анте Старчевиќ во Осиек, во организација на „Клубот Маммае“ по четиринаесетти пат се одржа хуманитарната акција „Ден на нарцисите“ со која се укажува на важноста на превенцијата и заштитата од ракот на дојката,

од кој годишно оболуваат голем број жени во Хрватска. На оваа манифестација традиционално гостуваа и членките на „Танец“ на МКД „Браќа Миладиновци“ кои се претставија со „Билјана платно белеше“ и беа наградени со богат аплауз од присутната публика.

Ј. Т.

Ќе помагам колку можам и понатаму

Орце Ламбевски неодамна даде неотповиклива оставка од функцијата претседател на Заедницата на Македонците во Хрватска, што беше повод и за разговор со него. Тој посочува дека со хрватските институции на сите нивоа, почнувајќи од Советот за националните малцинства, преку министерствата, па до локалната самоуправа, имаме одлична соработка

Господине Ламбевски, на годинешново Редовно Собрание на Заедницата дадовте неотповиклива оставка на функцијата претседател, која ја извршувавте полни две години. Кои беа причините за таква одлука?

Пред сè, сакам да се заблагодарам на сите кои ме поддржуваа овие две години, како и на сопругата Наташа и нашите дечиња кои многу пати беа запоставени поради моите обврски. Се надевам дека ја претставував Заедницата онака како и најавив на почетокот на мојот мандат, дека ќе работам само во интерес на Македонците.

После многу размислување ја донесов оваа тешка одлука од објективни причини, а тоа се пред сè, зголемениите обврски во мојата фирма. Сметав дека веќе нема да можам квалитетно да ги извршувам моите обврски во Заед-

ницата и тоа беше логично решение.

За време на Вашиот мандат реализирани се планираните задачи и постигнати се многу успеси во активностите и дејствувањето на Заедницата. Како се носевте со одговорноста и обврските што Ви ги наметнуваше функцијата и што за Вас значат овие позитивни резултати?

Благодаревјќи на друштвата кои се членови на Заедницата, одработени се квалитетно сите зададени програми, како и програмите што се наметнуваа непланирано. Мене ми беше чест што во овие две години ја претставував Заедницата која има поставено висока граница во зачувувањето на националниот идентитет, како меѓу другите малцинства во Хрватска, така и меѓу Македонците во дијаспората.

Претставувањето на македонската култура, традиција и јазик зазема клучно место во функционирањето на Заедницата. Дали се покажа континуитет во подобрување на активностите и во нејзината соработка со Хрватска и Македонија?

Со хрватските институции на сите нивоа, почнувајќи од Советот за националните малцинства, преку министерствата, па до локалната самоуправа, имаме одлична соработка. Со Македонија мора да се подобри соработката од причина што единствено во ЕУ, во Република Хрватска, Македонците се признаени под уставното име и како Македонци ги уживаме сите уставни права. Очекувам од Република Македонија поддршка за програмите што се однесуваат на образованието (изучувањето на македонскиот јазик и култура) и секако, изградбата на Ма-

кедонската православна црква во Загреб.

Со оглед на Вашето досегашно искуство, каков вид на проекти се најзастапени во друштвата и дали се тие доволно иновативни за да ги привлечат и помладите активисти или се можеби потребни некои нови иницијативи?

Најзастапени се проектите од културата. Секако, има место за иновативни проекти што ќе ги привлечат младите активисти. Очекувам и самите да предложат нови проекти. Посебно сум горд на списанието „Македонски глас“ каде што Македонците од целиот свет можат да прочитаат колку се активни Македонците во Хрватска.

За пофалба е и работилницата за возрастни при МКД „Охридски бисер“ која ја водат младите наставнич-

ки Ивана Лазаревска и Тинка Барбутов Крстева, каде македонскиот јазик го изучуваат и млади по потекло Македонци од „третата“ генерација. Искрено се надевам дека ќе заживее и иницијативата на проф. д-р Борис Павловски за „Денови на поезија“ во Гаково, каде би се афирмирале млади македонски поети од Македонија, Хрватска и пошироко од регионот.

Освен финансиите, кои денес се значаен проблем со кој се соочуваме во работата, дали има и други проблеми кои се присутни меѓу членовите на Заедницата и какво е Вашето мислење за надминување на истите?

Не се согласувам дека финансиите треба да бидат главен проблем. Кога е создадена Заедницата,

се работело можеби по мене, и со поголем интензитет и без финансии. Патриотизмот и носталгијата ги надминувале сите проблеми. Потребна е само подобра распределба на средствата меѓу друштвата и да не се заборава дека Македонците кои се во соседните земји на Република Македонија ни приближно немаат такви услови за работа какви имаме ние во Република Хрватска, а сепак се борат за задржувањето на националниот идентитет.

За надминување на проблемите ќе бидам слободен да го цитирам протојереј Кирко Велински: „Македонското тло низ вековите било распарчувано на разни начини и од бројни непријатели. Затоа е тежок престап кога македонскиот организам го ранува некој, без разлика дали од внатре или од надвор. Затоа драги браќа и сестри, почитувајте се меѓу себе и градејте и понатаму слога и мир – така јаки никој не ќе може да го наруши нашето единство. Сите ние сме едно семејство, македонско семејство, и должни сме да го чуваме сето она што е наше.“

Дали можеме да очекуваме и понатаму да останете активен со учество во проектите на Заедницата и со ангажирање и афирмација да го дадете својот придонес?

Сигурно дека ќе помагам колку можам и понатаму, на Заедницата, на нејзиниот претседател, на Амбасадата и на сите кои ја афирмираат Република Македонија. Останувам потпретседател на Советот на македонското национално малцинство за Град Загреб кое исто така, има одлична соработка со Заедницата и со другите македонски асоцијации.

Елизабета Петровска

Младите се иднината на Заедницата

Која е Вашата порака до новиот претседател на Заедницата?

Претседателот Илија Христовулов е искусен долгогодишен активен член и сигурно ќе знае добро да ја води Заедницата. Секако, моја порака е да апелира до сите друштва да работат на активирање на

млади членови. Младите мора активно да се вклучат во работата на друштвата за да можат да ја продолжат работата на Заедницата. За две години ќе биде Редовното изборно Собрание на Заедницата и очекувам дека Управниот одбор ќе го сочинуваат нови млади лица. Тоа е иднината на Заедницата.

Зларин како мала Струга

На островот Зларин, на почетокот на мај се одржа меѓународната книжевна средба на македонски и хрватски писатели „Од остров на копно, кон остров на море“

Морето како инспирација во пишување, морето како бескрајна широчина, морето – мирно, бурно, светло, темно, беше дел од темата на меѓународната книжевна средба на хрватскиот остров Зларин, што се одржа на почетокот на мај и тоа оваа година за прв пат. Македонските писатели академик Богомил Ѓузел, проф. д-р Елизабета Шелева, Лилјана Дирјан и Роберт Алаѓозовски, допатуваа на Зларин, островот на познатата хрватска поетеса Весна Парун и поетската легенда Младен Бјажиќ, кој сè уште е активен, иако веќе ја помина 90-тата година од животот, сè уште твори со сиот жар и искуство и небаре како звезда го осветлува тоа парче копно во морската шир.

Од островот на копно дојдоа македонските гости преку седум гранични премини да ги споделат своите размислувања и искуства со своите хрватски колеги на островот на море. Всушност, така беше насловена и манифестацијата „Од остров на копно, кон остров на море“;

а интенција е таа да прерасне во традиција, нешто што наликува на „Мала Струга“ со свои вечери на поезија. Како појдовна основа на називот е песната на акад. Богомил Ѓузел „Остров на копно“, која го обиколи светот, а е напишана по прогласувањето на самостојноста на Република Македонија, која остана како затворена земја, своевиден остров, од сите страни опколена со копно.

За медитеранскиот контекст и македонската литература говореше проф. д-р Шелева. Таа потенцираше од геопоетски аспект за припадноста на Македонците во Медитеранот, за што всушност пишува и познатиот хрватски писател, Предраг Матвејевиќ.

„Ние сме дел од медитеранизмот во културолошка смисла. Врзани сме и за источниот медитеранизам. Медитеранскиот менталитет ни е доста близок“, посочи Шелева.

А како морето претставува отвореност, на книжевната средба писателите порачаа дека треба да се работи на отворе-

ност, на проширување на хоризонтите и на споделување на културата.

А токму за една друга димензија на културата која претставува микс од мноштво културни влијанија говореше истакнатиот хрватски писател и колумнист, Анте Томиќ. „Сите култури се измешани, а исто така и јазиците“, подвлече Томиќ повикувајќи се на примерот со документарниот филм „Чија е оваа песна“.

– „Културата е смислена да се даде, да се сподели, а не да се чува само за себе. Таа во последно време е препуштена сама на себе и за жал, од проектите врзани за култура се бара да бидат самоодржливи. Па културата не е зелка, тука немате калкулација, како што сметаат некои политички елити“, своите размислувања пред присутните ги изнесе познатиот босански писател со шибенска адреса, Емир Имамовиќ Пирке.

Во поетската вечер покрај наведените учесници, свое учество имаа и Лилјана Дирјан, Роберт Алаѓозовски, Динко Шкевин, Младен Бјажиќ, со музичка придружба на Звонко Варошанец, публицист и новинар.

Меѓународната книжевна средба на Зларин доби поддршка од хрватскиот претседател Иво Јосиповиќ, а поздравна порака упати министерот за туризам, Дарко Јоренцин, кој изрази надеж дека македонските и хрватските писатели со својата работа на Зларин особено допринесоа за развојот на културата. Покровител на настанот беше градоначалникот на Шибеник, д-р Жељко Буриќ. Финансиска поддршка дадоа и Туристичката заедница на Град Шибеник и на Зларин.

Милена Георгиевска

„Македонско-хрватски книжевни врски“

Со книжевната средба на респектабилни имиња од Македонија и Хрватска започнаа „23. Денови на македонската култура – Денови на Св. Кирил и Методиј“ во Сплит

„23. Денови на македонската култура – Денови на Св. Кирил и Методиј“ во Сплит оваа година започнаа со средбата „Македонско-хрватски книжевни врски“. Средбата која спои респектабилни имиња од книжевната сцена на Македонија и Хрватска одржана е во просториите на Европското движење во Сплит.

По поздравниот говор на претседателот на МКД „Македонија“, Ангел Митревски, кој ги отвори „23. Денови на македонската култура – Денови на Св. Кирил и Методиј“, на присутните им се обрати и Сашо Георгиевски, дописник на „Нова Македонија“ од Хрватска, која беше и покровител на оваа средба. Пренесувајќи ги поздравите од Управата на најстариот македонски дневен весник, тој истакна дека „Нова Македонија“ веќе шест години соработува со МКД „Македонија“ и дека оваа година, по повод 70 години од нејзиното основање, се одржува централна прослава во селото Врановци каде што е и печатен првиот број на весникот во 1944 година. Исто така, тој истакна дека „Нова Македонија“ во Хрватска има добар статус, дека се воспоставени добри односи со сите релевантни личности во Република Хрватска и дека има добра поддршка за понатамошна работа.

Македонските писатели ги претставуваа членовите на Здружението на независните писатели на Македонија и тоа Лилјана Дирјан, академик Богомил Ѓузел, проф. д-р Елизабета Шелева (претседателка на Здружението) и Роберт Алаџозовски. Хрватските бои ги претставуваа познатите хрватски писатели Ренато Баретиќ и Предраг Луциќ со модераторот на оваа

средба, младиот сплитски писател, Марио Главаш.

Нетипична книжевна вечер на која писателите имаа задача да ги пренесат своите впечатоци и доживувања од државата која не им е домицилна, а која ја имаат посетено неколку пати (македонските писатели за Хрватска, а хрватските за Македонија). Така слушнавме многу кажувања за храната, обичаите, за разни луѓе и... Академикот Богомил Ѓузел, како бивши директор на „Струшките вечери на поезијата“, раскажа една вистинска приказна за тоа како најпознатото вино од Македонија, „Т’га за југ“, го има добиено своето име и како станало службено вино на „Струшките вечери на поезијата“ од 1971 г. до денес, и понатаму.

Се зборуваше за хрватско-македонските врски во книжевниот свет, а како еден од символите на тие врски е и бистата на Мирослав Крлежа која се наоѓа на познатиот мост во Струга каде што се организираат „Струшките вечери на поезијата“, ис-

такна академикот Богомил Ѓузел. Во оваа дискусија се јави и почесниот претседател на МКД „Македонија“, Владимир Апостолски, кој оддаде почит и на починатиот македонски композитор и професор, Тома Прошев, кој последните години од својот живот ги помина во Хрватска на островот Зларин, во Далмација.

Да не испадне сè нестандардно и да се слушне малку и поезија, се погрижија Лилјана Дирјан со својата позната песна за островот Ластово, а академикот Богомил Ѓузел рецитираше песни за Македонија од својата збирка преведена на хрватски јазик.

На средбата присуствуваа и претседателката на книжевното здружение „КУРС“, Мија Вранчиќ, членот на УО на „КУРС“, Еди Матиќ и писателот од БиХ, Ахмет Буриќ, кој моментално престојува во Сплит како дел на меѓународната размена на писатели која ја организираат „КУРС“ и „ТРАДУКИ“ од Сплит.

Биљана Митревски

23. Денови на македонската култура – Денови на Св. Кирил и Методиј

Од 1991 година во Сплит во организација на МКД „Македонија“, а во соработка со Заедницата на Македонците во Р. Хрватска и под покровителство и со финансиска поддршка на Советот за националните малцинства на РХ и Службата за култура на Град Сплит, во Семенштето на Сплитско-макарската надбискупија се одржаа „23. Денови на македонската култура – Денови на Св. Кирил и Методиј“

Пред полната сала водителката Милена Георгиевска пред сè, ги поздрави високите гости и тоа: амбасадорката на РМ во РХ, Даниела Караџоска, градоначалникот на Град Сплит, Иво Балдасар, раководителот за култура на Град Сплит, Синиша Куко, раководителот за национални малцинства и верски прашања, Марица Ружиќ, како и бројни претставници на другите национални малцинства.

Потоа со своите поздравни говори на присутните им се обратија, градоначалникот на Град Сплит, Иво Балдасар и бурно поздравена од сите, амбасадорката на РМ во РХ, Даниела Караџоска, која истакна дека не е изненадена од топлиот прием на своите Македонци и Македонки што го имаше во попладневните часови во МКД „Македонија“, туку од топлиот прием што го имаат

припадниците на македонското малцинство во Сплит и во цела Р. Хрватска. Ја пофали и високопрофесионално поставената изложба на теракотни икони од локалитетот Виничко Кале во библиотеката „Марко Марулиќ“ и од отвореното „Европско катче“, во кое меѓу останатите списанија на сите малцинства во РХ, го пронајде на почесно место и „Македонски глас“, списанието на Заедницата на Македонците во РХ.

Потоа збор зеде претседателот на МКД „Македонија“, Ангел Митревски, кој се осврна на целите и задачите кои се исполнети во овие 23 години од постоењето на Друштвото, но и на задачите кои и понатака стојат пред сите нас во зачувувањето на националниот идентитет на македонското национално малцинство во РХ.

Почесниот претседател на МКД „Македонија“, Владимир Апостолски, во својот реферат за Св. Кирил и Методиј, накратко се осврна на значењето на светите браќа за цела Европа, а не само за Македонија.

По прв пат како изненадување на вечерта, на бината излезе мандолинското трио „МБМ“, составено од Даниел Матејиќ, Јероним Башиќ и Ни-

кола Митревски, кои ги разгалија сите присутни со „Билјана платно белеше“. Кога ја почнаа втората песна „Јовано, Јованке“, целата сала се крена на нозе и со аплауз и пеење на оваа македонска народна песна ги поддржа младите уметници и пријатели на Никола Митревски, да продолжат и понатаму да го проучуваат изворниот македонски мелос и на мандолина. Во знак на благодарност и сеќавање на овој настап, сите тројца, но и нивната професорка и водителка Ивана Кенк Калебиќ, беа наградени со по една пригодна маица со амблемите на Друштвото. Во натамошниот дел настапија најмладите членови на МКД „Македонија“ под водство на водителката Милена Георгиевска, кои изведоа една македонска забавна песна.

Настапија и членовите на пејачката група „Македонија“ под водство на Олга Барбир и членките на фолклорната група на МКД „Македонија“ под водство на Блага Масачеси Атанасова.

За крај, претседателот Митревски ги повика присутните да се приклучат во хуманитарната акција на собирање на помош за Славонија.

Биљана Митревски

МКД „Билјана“ го прослави 15. роденден

„Денови на македонската култура“ во Задар

По повод 15. роденден на МКД „Билјана“ од Задар, Друштвото на 15 мај организираше етно изложба во Научната библиотека во Задар во рамките на манифестацијата „Денови на македонската култура“, која се одржува по 11. пат во Задар. На етно изложбата присутните имаа можност да ги погледнат сите досегашни изработки, везови, плетки, цртежи, цртежи на стакло, народни носии и други примери изработени од самите членови на Друштвото кои се дел од етно секцијата „Герѓев“.

Претседателката на Друштвото, Мирјана Мајиќ, ја отвори изложбата со неколку воведни зборови за истата и им се заблагодари на гостите како и на претставниците на Научната библиотека со кои веќе долги години Друштвото негува одлична соработка. Посебен поздрав Мајиќ упати до Милена Икиќ која беше присутна во својство на претставник на Задарската жупанија, како и до претседателот на Здружението на задарските дијабетичари Серѓо Мичиќ, кој долги години на македонското друштво му овозможува да дејствува во своите простории. Меѓу друго-

то, Мајиќ им се заблагодари и на самите членови на Друштвото кои достоинствено ја пренесуваат македонската традиција и се трудат да ја доближат на хрватскиот народ. Меѓу присутните се најдоа и некои претставници од другите малцинства кои имаат свои здруженија во Задар.

Водителот на етно секцијата Драган Јакимовски потенцираше дека секцијата успешно функционира веќе подолго време, а резултатите се очигледни. Тој кажа дека иако аматерски, членовите работат со неизмерна љубов и внимание, а најголемо е задоволството кога изработените примероци се претставуваат на манифестации како што е оваа каде луѓето од Задар можат поблиску да се запознаат со активностите на македонското

друштво. При почетокот на самото отворање на изложбата, Надица Жампера прочита неколку песни од издадените збирки поезија на Мирјана Мајиќ на хрватски и на македонски јазик. Присутните се присетија на почетоците на самото Друштво, на старите членови и изминатите активности со кои МКД „Билјана“ ја збогатила културната програма на Задарска жупанија за што има добиено безброј пофалби и честитки од самата градска власт за голем придонес во збиднувањата во градот. Мирјана Мајиќ наброи само мал дел од досегашните случувања подготвени од Друштвото во изминатите 15 години како што се Денови на македонската култура, на македонскиот филм, дебати на разни теми, гостување на македонски автори и уметници, изложби и промоции на книги и многу други случувања. Таа потенцираше дека Друштвото внимателно работи на осмислување на нови програми и ќе се труди да го задржи заслужениот епитет на најактивно културно друштво во Задарската жупанија. Серѓо Мичиќ по повод роденденот на Друштвото на Мирјана Мајиќ и врачи мал подарок во име на своето здружение.

Елена Кипровска Кнежиќ

ДЕНОВИ НА МАКЕДОНСКАТА КУЛТУРА

Убавите нешта се во мали пакувања – Запознај ја Македонија

МКД „Охридски бисер“ од Загреб и оваа година пролетта ја најави со културната манифестација *Денови на македонската култура* која на 4 мај започна со гостување на членовите на Организацијата на жени од општина Свети Николе, Македонија, под водство на Јасмина Трајчева. Настанот се одржа во салата Зелена акција под покровителство на Советот за национални малцинства на РХ.

Претседателот на Друштвото, Благој Штерјов, ја поздрави

бројната публика меѓу кои беше и претседателот на Советот на МНМ за Град Загреб, Томе Апостолски, и им посака пријатни мигови со богато подготвената културно-уметничка програма. Гостите низ музика, филм, поезија и вкусна македонска трпеза ги забавуваа присутните полни два часа.

Почетокот на манифестацијата именувана како *Убавите нешта се во мали пакувања – Запознај ја Македонија*, беше исполнет со презентација на пропагандни материјали за Ма-

кедонија, карти, различни брошури и сувенири. Со логистичка поддршка на Дарко Јованчевски беа прикажани неколку куси пропагандни филмови за убавините и историските и културните знаменитости на Македонија. Сето тоа беше проследено со македонска песна во изведба на Ненад Јованов кој ги отпеа народните „Зајди, зајди јасно сонце“, „Јано мори“, „Со маки сум се родил јас“ и други, во инструментална придружба на Ивица Наумов на хармоника и Роберт Ѓуровски на клавијатури и тапан, и со рецитали на македонска поезија како што е „Т’га за југ“ од Константин Миладинов на Александра Тодевска и Рахела Симеонова Манева. На крајот, се разбира, посетителите можеа да уживаат и во богатата македонска гастро понуда, да се фатат на оро и со мерак да се развеселат.

Ако и продолжението на загребските *Денови на македонската култура* биде еднакво убаво и интересно како и почетокот, тогаш секако вреди да се присуствува.

Елизабета Петровска

Прегратка на Меѓимурје и Македонија

ваа пријателска прегратка беше назив на првиот заеднички концерт на музичките реномирани уметници Костадин-ка Велковска и Мирко Швенда Жига што се одржа на 10 март 2014 година во загрепскиот театар *Керемпух*. Картите за концертот беа

распродадени во рекорден рок, а Костадинка и Мирко на публиката ѝ приредија прекрасно доживување што не се опишува со неколку зборови. Исполнетиот театар со срце и душа уживаше во тие два моќни гласа во придружба на музичката група под водство на Тони Етеровиќ и синот на Костадинка, Никола Подкрајац, како гостин на вечерта.

Сите вљубеници во меѓимурскиот и македонскиот мелос можеа заедно со Коста и Жига да ги слушнат и запеат

најубавите песни, интерпретирани во специфичен урбан-етно стил. Одлично осмислениот концерт со добар избор на песни никого не можеше да го остави рамнодушен. Публиката бурно аплаудираше и ги враќаше на бис.

Во план е одржување на уште вакви и слични концерти кои само можат да ја збогатат загрепската културна сцена. Како топла прегратка на пријателски народи, на успешна соработка, на квалитетен соживот.

Е. П.

37. Средби на загрепските музички аматери

Во рамките на 37. Средби на загрепските музички аматери на 29 март 2014 година во Домот за култура Пречко во Загреб, се одржа 3. Концерт на друштвени ансамбли на кого настапија шест пејачки групи: „Дојчер Зангерхор“ Загреб, вокалниот ансамбл на Здружение-то на слепите, пејачкото друштво „Туропољке“, „Моми бисерни“ при МКД „Охридски бисер“, женската вокална група „Кленцарице“ при КУД „Хорвати“ и мешаниот

пејачки хор на ХОКУД „Слобода“.

Стручната комисија составена од врвни музички лица

ги следеше настапите и го оценуваше квалитетот на изведбите. Пејачката група „Моми бисерни“ под вод-

ство на Сафиудин Алимоски на гитара и во придружба на Александар Качуров на пијано, ги исполни песните „Доне мамино“, „Нели ти реков не оди боса“ и „Што ми е мило ем драго на Струга дуќан да имам“. И комисијата, исто како и публиката, интерпретацијата на нашите „Моми бисерни“ позитивно ја оценија со препорака за настап и идната година.

Е. П.

ICC 3D d.o.o.

DEZINFEKCIJA • DEZINSEKCIJA • DERATIZACIJA

Radnička cesta 75 • 10000 Zagreb

tel.: 01/60 40 100 • fax: 01/60 40 103

mob: 091/5251 141

e-mail: icc-3d@icc.hr

Razlika koja se vidi.

Savršeno je moguće.

„Домот е таму каде што е песната“

По повод деветти мај, Денот на Европа, Денот на Град Сплит и Празникот Св. Дује, заштитникот на Град Сплит, на сплитската Рива се одржа традиционалниот 4. концерт на културно-уметничките друштва на националните малцинства на Град Сплит насловен „Домот е таму каде што е песната“.

Во целовечерната програма настапија претставниците на унгарското, словенското, српското, бошњачкото и македонското национално малцинство. Прво настапија членовите на Новиот Унгарски културен центар и членовите на Сплитското друштво на Демократската Заедница на Унгарците во Сплит. Заедно изведоа неколку традиционални унгарски песни и напеви. Потоа, настапија членовите на српското културно друштво „Просвета“ кое се претстави со микс од староградски и народни песни.

Програмата продолжи со настапот на словенското културно друштво „Триглав“ со неколку словенски и далматински песни. Бошњачкото национално

малцинство го претстави пејачката група „Севдах“ која работи во состав на Бошњачкото културно друштво „Препород“ со неколку севдалинки.

На крајот на 90-минутниот концерт, настапи пејачката група „Македонија“, која веќе десет години функционира во состав на МКД „Македонија“ под водство на водителката Олга Барбир.

Учесниците на концертот ги поздравиле и сплитскиот градоначалник, Иво Балдасар, кој во својот говор нагласил дека оваа манифестација е богатство на Сплит и Далмација. Тој

на сите учесници им се обрати како на свои сограѓани, далматинци, но кои пеат некакви различни песни од далматинските. Тоа е доказ дека Сплит и Далмација се она што се „секогаш толерантни и љубезни кон другите и токму таа различност нè прави многу подобри и поблагородни луѓе“, рече сплитскиот градоначалник кој им се заблагодари на изведувачите, но и на сите кои дојдоа да ги слушаат. За крај, заедно со пејачките на МКД „Македонија“ тој ја запеа својата омилена песна „Болен ми лежи Миле поп Јорданов“.

Биљана Митревски

Румена Бужаровска на „Причигин“

смиот „Причигин“, сплитскиот Фестивал на „раскажување на раскази“, како и минатата година во својата програма ги предвиде и македонските писатели. По минато-

годишните впечатливи настапи на македонските писатели Венко Андоновски и Лилјана Дирјан, оваа година се претстави младата македонска писателка од Скопје, Румена Бужаровска.

Во програмата наречена „Лијепа Ваша“ настапија еминентни писатели од просторот на поранешната заедничка држава. Темата на овојгодишниот „Причигин“ беше „Песна која ви го заврти животот“, а покрај Румена Бужаровска која ја претставуваше Република Македонија, раскажуваа и Срѓан Срдиќ од Србија, Марко Томаш од Босна и Херцеговина, Марко Погачар од Хрватска и Емир Имамовиќ Пирке од Босна и Херцеговина.

Преполнетата сала на Куклениот Театар во Сплит и оваа година уживаше во хумористичните раскази на овие писатели.

Б. М.

Теракотни икони од локалитетот Виничко Кале во Македонија

Како дел на „23. Денови на македонската култура – Денови на Св. Кирил и Методиј“, кои од почетокот на мај се одржуваат во Сплит во организација на Македонското културно друштво „Македонија“ од Сплит, а во соработка со Заедницата на Македонците во Р. Хрватска и градската библиотека „Марко Марулиќ“, на 20 мај, во просториите на библиотеката во присуство на поголем број гости беше отворена из-

ложбата на теракотни икони од локалитетот Виничко Кале во Македонија.

За значењето на изложбата од авторот Цоне Крстевски, кустос на Музејот на археолошките споменици на Македонија од Скопје, (кој за жал од финансиски причини не присуствуваше на отворањето на изложбата), зборуваше претседателот на МКД „Македонија“ од Сплит, Ангел Митревски. Тој истакна дека Р. Македонија е особено

значаен регион од археолошка гледна точка, бидејќи на овој простор се среќаваат археолошки наоѓалишта од праисторијата до доцниот среден век. Земјите помеѓу реките Аксиос (Вардар) и Стримон (Струма) во првиот милениум п.н.е. биле населени со пајонски племиња. Значаен е податокот за обредот на пајонските кралеви кои пред крунисувањето се капеле во реката Астибо (Брегалница). Низ својата долга историја Пајонците најчесто доаѓале во конфликт со своите соседи, Македонците и Дарданците. Локалитетот Виничко Кале бил континуирано населен и доминирал на една од најважните сообраќајници во римско и византиско време.

На отворањето на оваа археолошка изложба, покрај многуте Македонци, присуствуваа и Марица Ружик, раководителката за националните малцинства на Град Сплит и Синиша Куко, раководителот за култура на Град Сплит, кој имаше чест да ја отвори оваа изложба. Зборувајќи за значењето на одржувањето на културните врски помеѓу хрватскиот и македонскиот народ низ вековите, тој додаде дека посебно ја цени активноста на МКД „Македонија“ во Сплит, која е предводник на скоро сите малцински културни активности во градот. Отворајќи ја изложбата, помеѓу другото го пофали и одличниот настап на пејачката група „Македонија“, под водство на Олга Барбир, која настапи на изложбата.

На крајот на оваа свеченост, претседателот Ангел Митревски ја најави хуманитарната акција „Сплитски Македонци за Славонци“ со која наместо на традиционалниот македонски коктейл, ги повика сите присутни да земат учество во собирањето на хуманитарна помош за поплавените подрачја на Славонија.

Биљана Митревски

Придонес на Македонците во Татковинската војна

Прикажувањето на филмот кај публиката предизвика бура од емоции и сеќавања

Павле Миљоски, Слаѓана Поповска Хорватиќ, Предраг Крстиќ, Миодраг Поповски, Давор Денковски, Костадинка Велковска, Божидар Грујоски, Јордан Атанасоски и Марко Паризоски се деветте Македонци, кои се дел од учесниците во Татковинската војна во Хрватска. Бидејќи темата за придонесот на Македонците во Татковинската војна сè уште не е целосно обработена, постоеше потреба да се прикаже учеството и нивниот придонес, како и да се соберат и документираат сведоштвата со автентични историски архивски материјали за Македонците, кои заедно со Хрватите и останатите припадници на националните малцинства во Хрватска, го дадоа свој придонес во војната.

Собирањето на податоци се одвиваше многу бавно и со тешкотии. Советот на македонското национално малцинство за Град Загреб со дозвола на учесниците во Татковинската војна, одлучи собраните податоци да ги искористи за снимање на документарен филм. Документарецот беше завршен во декември 2013 година. Сценариото го подготви Мирјана Василева, сега новинарка во МРТВ, која за време на Татковинската војна беше постојан дописник на Република Македонија од Република Хрватска. Во филмот се

користени и архивски материјали од архивата на ХРТ и МРТВ. Сниматели на филмот се Саша Јеловчиќ и Томислав Повиќ, а режисер Мирјана Сриќа.

Во организација на Советот на македонското национално малцинство за Град Загреб, а под покровителство на министерот на бранителите на РХ, Предраг Матиќ, и градоначалникот на Загреб, Милан Бандиќ, на 24 април 2014 година во кино салата *Тушканац* во Загреб се одржа и премиерната промоција на документарниот филм *Придонес на Македонците во Татковинската војна*.

На промоцијата пред почетокот на филмот, Марија Георгиева-Петриќ ги поздравиле гостите меѓу кои беа амбасадорката на РМ во РХ, Даниела Караѓозоска, министерот на бранителите на РХ, Предраг Матиќ, пратеник на претседателот на РХ за бранители, Винко Ковачиќ, претставничката на градоначалникот на Град Загреб, Костадинка Велковска, претставничката на Градската канцеларија за бранители, Ката Типура, водителката на Отсекот за хрватски бранители во Татковинската војна и членови на нивните семејства, Мартина Зороје, поранешниот амбасадор на РХ во РМ, Иво Кујунџиќ, свештеникот на МПЦ во РХ, протојереј Кирко Велински,

претседателот на ЗМРХ, Орце Ламбевски, почесниот претседател на ЗМРХ, Никола Гроздановски, претседателот на МКД „Охридски бисер“ од Загреб, Благој Штерјов, претставничката на МНМ за Задарската жупанија и претседателка на МКД „Билјана“ од Задар, Мирјана Мајиќ, претставничката на МНМ за Загребската жупанија, Соња Хабуш, претседателот на Советот на МНМ за Град Загреб, Томе Апостолоски и други. Честитки за промоцијата на филмот испратија и претседателите на Хрватска и Македонија, Иво Јосиповиќ и Ѓорге Иванов.

Потресните сведоштва од војната раскажани во 45 минути се само мал дел од страдањата на народот, но носат голема порака – никогаш да не се заборава ниту повтори! По прикажувањето на филмот, кој кај публиката предизвика бура од емоции и сеќавања, на бината беа поздравени сите учесници, а тамбурашкиот состав *Екс Панонија* ги изведе песните *Не дирајте ми равницу* и *Македонско девојче*.

Документарниот филм премиерно беше претставен и во Скопје, Република Македонија, на 12 јуни 2014 година во Кинотеката на Македонија.

Е. Петровска

Книжевна вечер со Венко Андоновски во Загреб

Верувам во тоа дека не си мајстор ако не умееш да го расплачеш оној кој те чита и да го насмееш кога му е најтешко. Тоа е и целта на книжевноста – вели проф. д-р Венко Андоновски

Во организација на Друштвото на хрватските книжевници, Координацијата на советите и претставниците на националните малцинства на Град Загреб и Советот на македонското национално малцинство за Град Загреб, на 25 април 2014 година во Клубот на книжевниците во Загреб се одржа книжевна вечер со познатиот македонски писател проф. д-р Венко Андоновски. Вечерта беше посветена на неговиот роман, мега-бестселерот *Папокот на светот*, кој беше објавен и на хрватски јазик во 2011 година.

На настанот зазедоа учество претседателката на Одборот за книжевни врски на ДХК, д-р Жељка Ловренчиќ, претставникот на Координацијата, Рашко Иванов и проф. д-р Борислав Павловски, како преведувач на романот на хрватски јазик, промотор и модератор на претставувањето. Меѓу бројните почитувачи на делата на Андоновски беа Томе Апостолоски, претседател на Советот на МНМ за Град Загреб, Елизабета Петровска, секретар на Заедницата на Македонците во РХ, Благој Штер-

јов, претседател на МКД „Охридски бисер“ од Загреб, Мирјана Мајиќ, претседател на МКД „Билјана“ од Задар, Круно Локотар, уредникот на романот, драмската актерка Костадинка Велковска и други.

Папокот на светот е составен од две навидум независни приказни, сместени во различни времиња. Првата е бавна и мисловна, а втората е брза и практична. Тој во својата основа ја има оваа игра со времињата, која на крајот добива целосна смисленост и оправданост. Освен за овој роман, проф. Павловски направи осврт на севкупното творештво на авторот, меѓу кое се најде и најновиот роман, *Керката на математичарот*.

За своето творештво проф. Андоновски вели:

- Близнак сум во хороскоп, па во секој мој роман постојат два романа, во секоја моја приказка постои и втор план, постојат дури и двојни ликови со исти имиња... Тој дуализам ме следи и во жанровски поглед, драмите се посветени на реалноста, романите на фикцијата. И едното и другото одлично проаѓа кај македонската публика, што ме охрабрува да

продолжам. Интересно е дека и читателите на романите и гледачите на претставите се едни исти луѓе. Тоа ми е многу мило, бидејќи ги навикнувам на две различни книжевности, а тие тоа го прифаќаат. Не се грижам колку луѓе ќе ги читаат моите дела, но не ми е сеедно ако не ги читаат. Јас сум всушност човек кој не е во состојба ништо да работи освен да си игра со зборови. Верувам во тоа дека не си мајстор ако не умееш да го расплачеш оној кој те чита и да го насмееш кога му е најтешко. Тоа е и целта на книжевноста.

Претставувањето го увеличи Костадинка Велковска со интерпретација на извадок од драмата на проф. Венко Андоновски *Светица на темнината*, посветена на Мајка Тереза, во која ја игра главната улога, а чија премиера наскоро ќе биде претставена во Народниот театар во Сараево, БиХ.

На крајот, Петровска на проф. Андоновски му подари неколку книги во издание на Заедницата и примероци на *Македонски глас*, а тој им се заблагодари на домаќините за прекрасната книжевна вечер.

Е. Петровска

Денови на македонската култура во Истра

Со поетско музичка вечер беше одбележана оваа културна манифестација во организација на МКД ИЖ „Св. Кирил и Методиј“

Од богатиот музички дел во Пула

Културната манифестација „Денови на македонската култура во Истра“, МКД ИЖ „Св. Кирил и Методиј“ од Пула, ја одбележа на 7 април во свечената сала на Домот на Бранителите во центарот на Пула. Меѓу бројните гости, како и претставници на националните малцинства на Србите, Унгарците и Бошњациите, беше и претседателот на Заедницата на Македонците во Република Хрватска, Орце Ламбевски, кој се обрати со пригоден говор.

- Нашата татковина е Македонија, но исто така наша татковина е Хрватска, а нашето малечко катче во кое најдовме мир за нашите семејства е Истра, истакна водителката на програмата, Михаела Златеска.

Следуваше музичкиот дел со гајда, тапан, тамбура и кавал во изведба на оркестарот на Стефче Стојковски од Македонија, кои се придружија на манифестацијата и беа гости на враќање од турнејата по Италија. Етно музичарите Драго Драгузет и Душан Лјешковиќ ја претставија истарската етно музика, свирејќи на Мих и Роженице. Им се придружија поетесите Ивана Арефијев и Ма-

рија Шошиќ, како и Авелина Дамијанјевиќ Ковачиќ со прекарна автохтона поезија.

Со песната „Среде Скопје“ се претставија мешовитиот пејачки хор и оркестарот на Друштвото под водство на професорката Бисерка Кухта. Поетесата Милена Златеска ја рецитираше песната „Македонија“, во која ја опишува носталгијата кон својата татковина како душата и срцето плачат за секој звук, за секој камен, за секоја песна и оро од кои „Тешкото“ душата ја распарува.

Следуваше сплет на македонски песни и ора како и уште една рецитација од Милена Зла-

теска, „Огниште“, која зборува колку е голема болката кога некаде далеку од своето огниште го слушаш звукот на кавалот и гајдата, а од плачот не можеш ни да заиграш.

Претседателот на Друштвото, Тодор Брдарски, ги поздрави присутните со песната „Калеш бре Анѓо“, а Слава Обрановиќ со песната „Јано мори“. Посебен момент на вечерта беше и именувањето на Бенита Гошев за почесна претседателка на МКД ИЖ „Св. Кирил и Методиј“ од Пула, како сеќавање на почетокот на работата на првоформираното МКД ИЖ „Кочо Рацин“ во куќата на Гошеви во Валбандон. Посебна благодарност беше упатена и кон Снежана Јанев, долгогодишна водителка на пејачката и инструменталната група.

Во вториот дел на културната манифестација „Денови на македонската култура во Истра“, претставници на МКД ИЖ „Св. Кирил и Методиј“ настапија на 11 мај, во дворот на училиштето Винкуран, општина Медулин. Друштвото се претстави со сплет песни и ора во изведба на мешовитиот пејачки хор и музичкиот состав. Свое учество имаа и етно музичарот Драго Драгузет, како и поетесите Ивана Арефијев и Марија Сошиќ.

Тодор Брдарски

Настап во Винкуран

Богатството е во различностите

Амот на хрватската младина во Задар на 10 мај беше домаќин на претставниците на 8 национални малцинства од Задар кои по повод Меѓународниот ден на културни различности ги претставија својата култура, традиција и дел од културното наследство. На манифестацијата учествуваа малцинството на Албанците, Италијанците, Црногорците, Унгарците, Словенците, Србите, Бошњациите и секако на Македонците. Во таа прилика МКД „Билјана“ се претстави со традиционална македонска кујна подготвена од самите членови на Друштвото чиј штанд беше и оваа година еден од најпосетените.

Секое малцинство посебно се претстави со карактеристични гастрономски специјалитети како и музички точки во автентичен стил. Што се однесува до МКД „Билјана“, освен традиционалното македонско гравче подготвено од Драган Јакимовски, претседателката на Друштвото и останатите членови за присутните подготвија благи специјалитети меѓу кои

македонска баклава, раванија, тулумби, кадаиф и полнети татлии. Како пријатели на МКД „Билјана“, од Сплит настапија пејачката група и фолклорната секција на МКД „Македонија“ со прекрасна хорска точка и традиционална кореографија на ора со кои заслужија многу пофалби и честитки. Манифе-

стацијата се одржува деветти пат по ред, а потпретседателот на Градскиот совет Дражен Гргуровиќ им се заблагодари на организаторите што успеале да создадат една ваква манифестација која стана традиција и истакна дека му е посебно драго што истата секоја година привлекува сè повеќе посетители, а посебно млади луѓе. Тој потенцираше колку е важно за Хрватска како дел од европското семејство да ги негува разликите во културата и традицијата меѓу граѓаните на државата, бидејќи тоа е огромно богатство.

Претседателот на Координацијата на националните малцинства во Задарската жупанија Веселко Чакиќ, упати голема благодарност до Задарската жупанија и до градот на пружената помош при организацијата на оваа манифестација како и на малцинствата кои секоја година ја збогатуваат културната програма на градот.

Елена Кипровска
Кнежиќ

UGO COOL SERVIS j.d.o.o

Specijalizirani servis za održavanje, ugradnju i servisiranje ugostiteljskih aparata (rashladnih komora, hladnjaka, klima uređaja, konvektomata, perilica posuđa, kuhinjskih napa, električnih i plinskih štednjaka i pećnica, aparata za kavu te ostale ugostiteljske opreme)

Tel.: ++385 1 6040 103; Faks: ++385 1 6040 100; E-pošta: ugocool@icc.hr; Mob.: 099 676 2859

Пролетна разгледница

Цветници, „Бисерчиња“

Пролетта изгледа го зафати Друштвото на најубав можен начин: сите членови на МКД „Браќа Миладиновци“ како да посакаа да се размрдаат, па се разиграа, распеаја и настапуваа со своите вештини и во март и во април!

Зајачиња од рециклирани материјали

Малите „Бисерчиња“ интензивно се подготвуваа за „Цветници“ и манифестацијата „Шарени јајца во боите на градот“ која секоја година во предвечерието на големиот христијански празник Велигден ја организира Град Осиек и која го покажува сето богатство на велигденски обичаи на малцинствата во градот на Драва. Така, во текот на последната сабота од март и првата сабота од април правеа зајачиња од стари материјали заедно со претседателката на Друштвото, Бранка Јањик. Пред Цветници, со водителката на секцијата Јасминка Пландер направија и весели велигденски јајца и уште многу други украси со кои го искитија штандот и со кој „Бисерчиња“ се претставија

пред пошироката осиечка публика на 12 март.

Цветници во знакот на МКД „Браќа Миладиновци“

Членовите на друштвото „Браќа Миладиновци“ предводени од Марина Грбавица оваа година се најзаслужни што Друштвото го освои второто место на манифестацијата „Цветници – шарени јајца во боите на градот“. На 12 март, пред преполниот плоштад Анте Старчевиќ, жирито ги прогласи победниците. Изборот беше навистина тесен, затоа што штандот на Македонците беше исто толку добар како и оној на победниците, Унгарското културно друштво „Непкор“ од Осиек. Ние пак бевме пресреќни, зашто нашиот штанд не само што беше највесел, туку по кој знае кој пат и најпосетен и најбрзо испразнет:

гравчето и сармичките, питите и колачињата кои ги направија членовите на Друштвото и Етно секцијата исчезнаа уште во првиот час од отворањето на манифестацијата!

Денот го закитија и одличните настапи на „Танец“ со „Тресеница“ под раководство на Мирта Гало, како и на „Вардарки“ со „Никнало цвеќе шарено“ и „Каранфило моме“ под диригентската палка на Слободан Цветичанин.

„Танец“ на гости кај пензионерите

Два пати „Танец“ гостуваше кај пензионерите од Осиек со цел да им овозможи запознавање со македонската музика, уживање во македонскиот танц, дружење и поубави пензионерски денови. Првиот пат тоа беше на покана на пензионерите во Општинскиот одбор „Кнез Домагој“, а вториот пат на покана на пензионерите од „Југ II“. И на двете мартовски гостувања Македонките од Осиек беа прекрасно дочекани. Тие се претставија со „Билјана платно белеше“ и темпераментната „Тресеница“, покажувајќи како може да се одржува добро здравје, мирна глава и здраво тело ако се вежбаат традиционални ора на македонски начин!

Јулијана Тешија

„Танец“

Четириесет години музички и креативен неумор

Јагода Тренеска Цветичанин со концерт, книга и ЦД го одбележа четириесет годишното дејствување во Македонија и Хрватска

Осиек, Хелена Саблик Томиќ во своето обраќање пред присутните.

Со промотивното ЦД кое е дел од книгата, Јагода на читателите им подари и 60 минутни „Бисери на камерната музика“, дел од 405-те минути снимени во скопското студио со познати македонски уметници.

Истоимениот концерт беше уште едно поврзување: уводно, таа настапи со своето семејство, сопругот Слободан Цветичанин (баритон) и синот Кирил Наумов (виолина) со „Аве Марија“ на Ј. С. Бах и Ш. Гуно, за потоа наизменично како колаж, да ги придружува нејзините пријатели и музички соработници од двете татковини: Весна Баљак Контини, познатата сопранистка во дует со Слободан Цветичанин како Церлина и Дон Џовани од операта „Дон Џовани“ на В. А. Моцарт; со Кирил Наумов и балерината Ана Блажанин во „Смртта на лебедот“ на К. Сен-Санс, а со Костадинка Велковска, хрватската театарска, телевизиска и филмска актерка и родена скопјанка пак настапи со шансоната на А. Дедиќ, „Модерато кантабиле“, „Зајди, зајди јасно сонце“, а во дует со Слободан Цветичанин и „Лихнида кајче веслаше“. Во одлично светло се прикажаа и младите, обоистот Дејан Чинчурак, виолинистот Кирил Наумов и бившата студентка, пијанистката Андреја Грибл. Настапија и веселите „Вардаки“ од МКД „Браќа Миладиновци“ под диригентската рака на славеничката, со македонската народна песна „Рум, дум, дум“ надополнети со инструменталистите „Т’га за југ“.

Прекрасна вечер достојна за паметење!

Јулијана Тешија

Фотографија:

Драгољуб Сиљаноски

Како да се заокружи, како да се покаже и прикаже животот како професија и професијата како живот? Како да се претстави музиката како врска меѓу две татковини, но и меѓу професионализмот и аматеризмот? За некои, ова е невозможно, но не и за Јагода.

Со концерт од 14 точки, во сала исполнета до последното место, оваа долгогодишна членка на МКД „Браќа Миладиновци“, претседателка на Друштвото во два мандати, членка на Управниот одбор на Заедницата на Македонците во РХ и членка на Уредничкиот одбор на „Македонски глас“, но пред сè, Македонка со златни прсти, со две татковини и одличен професионалец – музички педагог со стотина концерти зад себе, Јагода Тренеска Цветичанин го одбележа своето четириесет годишно дејствување во Македонија и во Хрватска, на 23 април 2014 година.

Во Музејот на Славонија, под покровителство на Уметничката академија во Осиек, Јагода пред осиечката публика, бројните пријатели, благодарни

сегашни и поранешни студенти, колеги професори и членови на МКД „Браќа Миладиновци“, се претстави со концертот под наслов „Јагода Тренеска Цветичанин, клавир – бисери на камерната музика“. Но, концертот беше само дел од она што Јагода таа вечер го подели со публиката. Имено, во текот на минатите шест и повеќе месеци, таа неуморно работеше на создавањето на книга која ќе го обедини нејзиниот живот и ќе ја прикаже нејзината љубов, музиката како оска која ќе ги поврзе и нејзиното семејство, и нејзината професија, но и нејзиното македонствување во Осиек и Хрватска.

„Во автобиографијата под наслов „Четириесет години во знакот на поврзувањето и клавирскиот мозаик“ мојата драга колешка на најубав можен начин го обедини жанрот на автобиографијата со оној на документаријот. Затоа може да се рече дека оваа книга е значајна и за музикологијата и за проучувачите на придонесот на малцинствата во културата на Хрватска“, истакна деканката на Уметничката академија од

Многу работи научив за чудесната земја Македонија

Вака велат учениците кои посетуваат настава по македонски јазик и култура во неколку основни училишта во Хрватска. Зад нив е уште една учебна година полна со нови знаења, а оние кои завршуваат осмо одделение покажуваат интерес да продолжат со изучување и во средно училиште

Уште една успешна учебна година е зад учениците кои го изучуваат македонскиот јазик како изборен предмет во Хрватска. Ги проширија своите погледи и излегуваат од клупите збогатени со знаења за Република Македонија, нејзиниот јазик, култура, географија, историја, музика... Самите ученици велат секое изучување на јазик и култура е огромно богатство и секако ќе им биде од корист понатаму во животот, па зошто да не и во кариерата.

За стотина ученици во Хрватска, од Загреб, Сплит, Осиек, Пула, Риека, Вуковар и Винковци, работната недела трае шест дена. Тие секоја сабота ја посетуваат наставата по македонски јазик и култура, каде што овој предмет се изучува по моделот Ц, како изборен предмет и оценката секако, влегува во свидетелството на учениците.

Андријана и Марија Шаролиќ се две сестри кои доаѓаат редовно на настава во ОУ „Скалице“ во Сплит. Тие немаат ни-

какви македонски корени, а интересот кон изучувањето на македонскиот јазик им го пренел нивниот пријател Матија, кој исто така, со брат му Никола, веќе четири години доаѓаат на настава по македонски јазик.

Можам да кажам дека многу сум задоволен што изминатите години учев македонски јазик и култура и сега би можел потполно се да разберам што зборуваат моите роднини од Македонија. Многу работи научив за земјата од каде потекнува мојата мајка, но и баба. Мајка ми често ни зборува за Скопје, нејзиното родно место. Баба ми пак, ни ги пренесува македонските обичаи и традиција, па кога се празнуваат одредени празници и ние славиме и на македонски и на хрватски начин, вели Никола Фрлан кој сега е ученик во прва година во средно училиште.

Тој пак, е еден од генерациите на оние ученици кои завршија со изучување на македонски јазик во основно образование, и

сега би сакале да продолжат и во средно, но за жал, во Хрватска сè уште во средно образование, македонскиот јазик го нема како изборен предмет.

Во Сплит планираме да поведеме иницијатива за изучување на македонскиот јазик и култура во средно образование. Тоа се наметнува како нормален редослед на живеење. Ја скениравме ситуацијата и увидовме дека постои реална потреба за отворање на паралелка во средно образование, вели Ангел Митревски, потпретседател на Заедницата на Македонците во РХ и претседател на МКД „Македонија“ од Сплит. Тој додава дека многу е важно што имаме ученици кои покажуваат интерес за изучување на македонскиот јазик и што од година во година расте нивниот интерес.

Инаку, основната идеја за воведување на македонскиот јазик како изборен предмет беше децата од третата генерација македонски иселеници во Хрватска да имаат можност да го научат јазикот на нивните предци, обично на еден од родителите, бидејќи најчесто станува збор за мешани македонско-хрватски бракови. Но, практиката и искуството од отворените македонски училишта покажува дека и хрватски деца кои немаат крвно сродство со Македонија имаат интерес за нашиот јазик и нашата земја.

Учениците од ОУ „Скалице“ се само дел од групата деца од Хрватска, кои секоја година на островот Шолта во текот на летото учат македонски јазик. Низ дружење, во природа, учат за убавините и природните богатства на Македонија, за нејзината историја, за македонскиот правопис, книжевност...

М. Г.

Универзитетска соработка за пример

На 5 март МКД Илинден во Риека го посетија проф. д-р Љупчо Кеверески од Педагошкиот факултет на Универзитетот Св. Климент Охридски од Битола и проф. д-р Бисера Карановиќ од Бизнес академијата во Риека. Кеверески беше учесник на Третата меѓународна научно-стручна конференција за меѓународното женско лидерство што од 5 до 7 март се одржа во Опатија. Неговиот реферат за женското лидерство во Македонија наиде на извонреден интерес и прием. Кевереска е Македонка која живее и работи во Риека и беше одличен модератор на конференцијата што ја водеше на англиски јазик.

На средбата почесниот конзул на Македонија проф. д-р Горан Калоѓера ги запозна со

универзитетската соработка меѓу двете пријателски држави. Риечкиот универзитет има потпишано договори за соработка со универзитетите во Скопје, Битола, Штип и Тетово. Интензитетот и резултатите меѓу Риечкиот и Скопскиот универзитет

се вистински пример за целиот свет. Илија Христовулов, претседател и Славица Чомов, потпретседателка на МКД Илинден, се осврнаа на дејноста на најстарото македонско друштво во Хрватска основано во 1991 година.
В. Т.

Македонските корени во сликите на Слободанка Гавриловска

Четвртата самостојна изложба под наслов *Брегови* на Слободанка Гавриловска беше отворена во салонот на МКД Илинден во Риека на 8 Март. Новите дваесет платна на масло со жив и импресивен колорит ги воспеваат јадранските морски убавини. Но, во нив како што истакна во својата беседа проф. Васил Тоциновски, сликарката го внесува и моќно го изразува и сопствениот македонски ко-

рен. Универзалниот јазик на уметноста ги спојува двете татковини и во нивното единство ги пресоздава величествените магии на пејзажот (Јадранското Море и Охридското Езеро). Символите и метафорите на човековото и на творечкото опстојување се преплетуваат во богатата гама каде што доминираат жолтата, црвената и сината боја.

Раководителката на Ликовната работилница Арт Ди-

јана Лукиќ, истакна дека Гавриловска поседува сопствен сликарски стил. Релјефната и нагласена структурална површина го пресоздава животот на каменот, коренот, водата и го создаваат единството на една топла и непосредна атмосфера која што живее со радост и верба во човекот и во иднината. Во одбележувањето на Меѓународниот празник на жените се вклучи и пејачката група на МКД Илинден исполнувајќи ги македонските песнопјни бисери *Елено ќерко Елено* и *Лихнида кајче веслаше*. Македонската православна црковна општина *Св. цар Константин и царица Елена* на жените им подари цвеќе. Преполнетиот салон од луѓе потоа се престори во прекрасно дружење со радостите што со себе ги носат македонските песни и ора.

В. Т.

Патриотска обврска е секој Македонец да излезе на избори

Амбасадорката на ба со МКД Илинден во Р. Македонија во Р. Риека. Во неа учествуваа претставници од четири правни субјекти оствари работна сред-

ница. Тема на средбата беа претседателските и предвремените парламентарни избори. Граѓанска и патриотска обврска на секој Македонец е да излезе на изборите и слободно да ја изрази сопствената волја. Амбасадорката притоа се задржа на актуелните политички и стопански состојби во татковината, со посебен осврт на меѓународната соработка и односите со соседите. Присутните својот интерес го изразија со прашања кои покренаа многу дилеми за условите и можностите кои треба да обезбедат масовност и квалитет. Инаку, ова е нејзина четврта посета на најстарото македонско друштво во Хрватска. Го споменуваме овој податок како најилустративен пример оти само со редовна, системна и обострана соработка успешно се надминуваат и се договараат акциите и дејствувањата на Македонците во Хрватска.

В. Т.

Книжевни написи за македонско-хрватските врски

Македонско-хрватските книжевни и културни врски се тема во новата книга *Книжевни написи* на познатиот македонски универзитетски професор и научен работник Васил Дрвошанов. Нејзин издавач е редакцијата на најстарото македонско книжевно списание *Современост* од Скопје. На повеќе од триста страници опстојно и аналитички низ одделни книги проследено е творештвото на четворица бележители автори: Васил Тоциновски, Горан Калоѓера, Стојан Ристески и Методија Ст. Тошевски. Две третини од овој научен труд им се посветени на Тоциновски и на Калоѓера чии интереси се целосно свртени кон истражување и вреднување на традицијата и континуитетот на македонско-хрватските книжевни, културни и јазични врски. Станува збор за автори кои ги продолжуваат и надградуваат односите и резултатите во меѓунационалната соработка потврдена со трајни вредности од Штросмаер и браќата Миладиновци, браќата Константин и Андреја Д. Петкович, Георги Капчев и Кочо Рацин.

Горан Калоѓера е автор кој системно се занимава со севкупноста на македонско-хрватските врски. Од неговите книги за Македонија секако треба да се одбележат монографските проследувања на животот и делото на браќата Миладиновци и на Рацин, и комплексните македонско-хрватски врски и македонскиот 19. книжевен век. Тој

е секако еден од најистакнатите светски македонисти во областа на книжевноста. Пет студии се посветени на творештвото на Васил Тоциновски. Прашања кои посебно го провоцираат Дрвошанов за анализа се приопштувањето на помалку или нови, непознати сто и десет дводомни македонски писатели, книжевниот жанр низ монографска обработка на македонските преводи и раскази во 19. век и традицијата на македонската книжевност која што со своите естетски вредности рамноправно се вклучува во семејството на европските литератури.

Книгата *Книжевни написи* е вреден и вредносен прилог за македонската книжевност. Васил Дрвошанов се чита со леснотија и со интерес. А за тоа заслужни се неговата систематичност и комплексност во толкувањето и вреднувањето на книжевните дела. Потоа, јасниот стил и убавиот негуван книжевен јазик што се достапни и примамливи за читатели од разни возрасти и образовни структури.

В. Т.

Будење на пролетта

На првиот ден на пролетта и Светскиот ден на поезијата – 21 март, поезија и музика на македонски јазик можеше да се слушне во срцето на Загреб. Македонско-хрватското здружение за промовирање на културните вредности и врски *Спектрум* од Загреб и студентите од Катедрата за македонистика при загребскиот Филозофски факултет, во книжевниот клуб *Букса* организираа вечер на македонска поезија посветена на љубовта и пролетта.

Во првиот дел на програмата Маја Мастнак-Цар, Иван Кирко, Инес Цебовиќ, Лана Крстуловиќ, Олег Бакиќ и Маја Влатковиќ рецитираа поезија од познати македонски писатели како што се Блаже Конески, Разме Кумбаровски, Бошко Смаќоски, Гане Тодоровски, Јован Стрезовски, Искра Донева, Драгана Ефтимова и други.

Вториот дел беше исполнет со музика на составот *The Morning Empire*. Претседателката Славица Коретиќ ги поздра-

ви посетителите и гостите кои уживаа во популарните хитови *Сè уште мириса на неа* од Парни ваљак, *Фрида* од Психомодо Поп, *Ајде да полудиме* од Тајчи, *Срце на патот* од Јура Стублиќ и *Пролет* од Лука Нижетиќ, преведени на македонски јазик од Олег Бакиќ и Инес Цебовиќ, како и со песни од нивниот репертоар. Тоа беше една убава културна вечер која го најави будењето на пролетта.

Е. П.

Анегдоти и мисли на Антун Густав Матош

По повод одбележувањето на 100-годишнината од смртта на познатиот хрватски писател Антун Густав Матош, на 17 март 2014 година во салата на Хрватската Паневропска унија во Загреб, се одржа промоција на книгата *Анегдоти и мисли на*

Антун Густав Матош од авторот Јанко Бучар. Воедно, беше одржана и изложба на карикатури и слики на истата тема, на која се најдоа и дела од нашиот реномиран македонски карикатурист Мирослав Георгиевски. Промотори на книгата и изложбата

беа претседателот на ХПЕУ, проф. д-р Паво Баришиќ, потпретседателката на ХПЕУ, проф. Невенка Некиќ, писателот Иван Бождар и авторот на книгата.

Јанко Бучар е хрватски писател, филозоф и критичар кој досега има објавено 15 книги со разновидна книжевна содржина. Се бави и со филателија, карикатура и хуманитарна работа. Член е на бројни невладини здруженија меѓу кои е и МКД „Охридски бисер“ од Загреб.

Вистинско изненадување во музичкиот дел од вечерта беше настапот на пејачка-

та група „Моми бисерни“ која под водство на Сафиудин Алимоски исполни неколку македонски народни песни и од присутните беше наградена со долготраен аплауз.

Е. Петровска

Како задарски „Il Dalmata“ ги пренесуваше случувањата околу Букурешкиот договор

Иако на почетокот на минатиот век Македонија била далеку од Далмација не само во географска смисла, туку и во поглед на јазикот и културата, „Il Dalmata“ покажува голем интерес за македонското прашање и генерално за Македонија

Оваа година сенавршија 100 години од Букурешкиот мировен договор со кој Македонија го доби конечниот изглед на територијата, онаков каков е и денес. Многу новинари оваа година зборуваа на ова тема, се пишуваа колумни, се организираа трибини и дебати во и надвор од нашата земја. Но, да видиме како во 1913 година далматинските весници ја пренесоа оваа вест. За таа цел ќе ни послужи 65-иот број на задарскиот весник на италијански јазик „Il Dalmata“ од 16 август 1913 година.

Анонимниот автор на текстот вели дека конечно се вратил мирот помеѓу Бугарија од една страна и Србија, Црна Гора, Грција и Романија од друга со овој договор потпишан во Букурешт, каде овие завојувани земји си пружиле рака и си размениле по некој комплимент. Толку големо случување не можело да помине без здравицата на романскиот крал Карло кој, како што вели авторот на текстот, изразил голема верба во потпишаниот мировен договор и убедување дека мирот ќе трае вечно. Но, општото мислење кое владеело во тој период, како што се вели во текстот, било дека се работи само за привремено решение и дека Бугарија многу наскоро потоа ќе проба да им се освети на своите противници кои ја лишиле од голем дел од територијата

која таа ја освоила во војната против Турција. Секако дека Бугарија не била среќна, додека гледала како Србија успеала да ја зголеми двојно својата територија, а Грција ја добила јужна Македонија. Авторот, анализирајќи која држава колку добила или изгубила со Букурешкиот договор, заклучува дека најдобар резултат дефинитивно постигнала Грција која го добила Солун, а без реално да направи некои големи жртви. Најлошо пак вели, поминала Црна Гора.

Со овој договор, потенцира авторот, доаѓа до регулирање на границите помеѓу Србија и Бугарија и помеѓу Бугарија и Грција, но Србија и Грција ќе требаат сè уште да се договараат околу нивните граници, а тоа авторот го гледа како потенцијална ревизија на договорот и додава како и по потпишувањето на Букурешкиот договор многу прашања остануваат нерешени.

Иако на почетокот на минатиот век Македонија била далеку од Далмација не само во географска смисла, туку и во поглед на јазикот и културата, „Il Dalmata“ покажува голем интерес за македонското прашање и генерално за Македонија. Во статијата бр. 28 од 8 април 1908 година со наслов *Che cos' è Macedonia*, анонимен автор носи детална географска, агрономска и земјоделска слика за Македонија потенцирајќи ги нејзините природни богатства и нагласувајќи го хармоничниот соживот во таа земја на мешани националности. Словени, муслимани, Грци, Албанци, Влаци со својата различност придонесуваат кон создавањето на една специфична хомогена култура во која спротивностите се привлекуваат и се надополнуваат творејќи неразделив бинот на кого почива напредокот на оваа земја.

Елена Кипровска Кнежиќ

Воскресение Христово – Велигден во Хрватска

Верниот Православен Македонски народ, во Црковните Општини Св. Злата Мегленска – Загреб, Св. Наум Охридски – Сплит, Св. Јоаким Осоговски – Пула и Св. цар Константин и царица Елена – Риека, на најторжествен начин го прослави големиот празник Велигден. А христољубивите членови на Управните одбори, на највисоко ниво се организираа за дочек на оваа прекрасна прослава на овој светол празник. Во Загреб и Сплит богослужеше парохискиот свештеник протојереј Кирко Велински, а во Риека и Пула отец Стефчо Беќарски, кој допатува од нашата Татковина.

Откако беше прочитана Велигденската Посланица, парохискиот свештеник протојереј Кирко додаде: Од името на Управниот одбор и од мое име благодарам на сите дарители, кои од своите скромни примања, несебично плаќаат средства за што поскоро отпочнување со изградбата на нашата прва Македонска Православна Црква Св. Злата Мегленска во Загреб.

- Нашата нова Црква, драги браќа и сестри, што ќе ја изградиме, ќе биде и нов украс на овој град. Таа ќе ни биде дом за молитва во која ќе се соединуваме со Бога преку Крштевањето, Причестувањето, Венчавањето и вршењето на сите потреби што ги пропишува нашата све-

та православна вера. Таа Црква, истовремено, ќе биде симбол на нашето заедничко големо срце, зашто во него сите ние ќе ја вградиме верата, нашите надежи и нашата љубов кон Бога. Како таква, и новата Црква ќе биде „Бања Витезда“ во која Господ Бог, преку нашите молитви и застапништвото на светата Злата Мегленска, ќе ги лечи сите наши болести и слабости, и ќе ги челичи нашите срца да истраат од сите искушенија во верата и животот, потенцираше отец Кирко, кој на верниците им го честита Христовото Воскресение, со велигденски поздрав – Христос Воскресе!

Протојереј о. Кирко Велински

Велигденски штанд во Пула

Во организација на Град Пула на 19 април по повод Велигденските празници, по втор пат беа отворени штандови на пулскиот пазар за излагање на ракотворби на уметнички изработки на велигденски јајца, разни пијалаци и прехранбени производи, колачи, пити, лепчиња, со кои се претставува повеќе национални малцинства кои живеат и творат во Пула и Истарската жупанија.

МКД „Св. Кирил и Методиј“ од Пула даде придонес со своја македонска традиционална програма. Членовите на Друштвото вложија напор да бидат прикажани изворните обичаи и традицијата. Беа изложени рачно уметнички насликани јајца, украсени со сликички и разни мотиви во боја, кои беа делени

на посетителите, граѓаните на Пула, симпатизери на македонската традиција и етно култура. Креативната работилница на Друштвото се погрижи и за сликање на стаклени шишиња и тегли полнети со македонска ракија, посебно со Мاستика која се дегустираше на штандот.

Штандот беше отворен со традиционално кршење на погача со сол и млад кромид, како што традицијата налага да се пости до велигденската недела. Беше изложено и дегустирано македонско вино. Штандот го посетија и претставници на Град Пула, како и претставници на националните малцинства, кои исто така имаа изложбени штандови со свои производи, Словенците, Србите и други.

Т. Б.

Велигден во Риека

Најголемиот христијански празник Велигден или Христовото воскресение верниците на Македонската православна црква во Риека и годинава го одбележаа достоинствено. Во католичката црква *Св. Себастијан и Фабијан*, Македонската православна црковна општина *Св. цар Константин и цари-*

ца Елена, на 19 април со почеток во 23 часот одржа свечена литургија што ја предводеше отец Стефчо Беќарски, парохиски свештеник на МПЦ. По читање на велигденската честитка од Архиепископот Охридски и Македонски г. г. Стефан, отец Беќарски говореше за празникот. Радоста и среќата, љубовта

и спокојството кои ги исполнуваат душите на човекот во овој миг на прекрасното празнување нека бидат вечно присутни во сите нас, порача тој. Така ќе се сочува трајната мера на довербата и разбирањето меѓу луѓето, вербата во животот и во светот. Превртените и непријатни времиња треба да се надминат со работа и труд, со добрина и желба да му се помогне на ближниот и на другиот. Во тоа е убавината на еднаш дадениот човечки живот, но и вечноста како помнење за неговите зборови и постапки. Најголемиот христијански празник ги исполнува и радува сите Македонци во татковината, но и оние кои се расеани на различни страни по светот. На полноќ, како магичен одглас просторот го исполни *Христос воскрес* – навистина воскрес. Со честитка за Велигден на верниците им се обрати и Илија Христовулов, претседател на МКД *Илинден* во Риека.

В. Т

Велигденски јајца и обичаи на националните малцинства во Град Загреб

Во организација на Координацијата на советите и претставниците на националните малцинства за Град Загреб, а под покровителство на загребскиот градоначалник Милан Бандиќ, на 11 април 2014 година во Хрватската куќа *Материна* прича беше отворена изложбата *Велигденски јајца и обичаи на националните малцинства во Град Загреб*. Целта на изложбата беше презентација на дел од културното богатство и традиција на малцинствата во Загреб, односно на различните

обичаи за велигденските празници.

Меѓу многуте малцинства на изложбата излагаше и МКД „Охридски бисер“ во соработка со Советот на МНМ за Град Загреб. Етно работилницата *Разбој* со постава на македонски народни ракотворби ја претстави велигденската традиција, а членката Ивана Лазаревска облечена во народна носија ги запознаваше посетителите со македонските велигденски обичаи. Во мноштвото изложени предмети, своето катче си го

најдоа црвеното јајце и билката *Здравец*. Според верувањата, ако на Велигден се избањате и притоа си ги истриете образите со црвено јајце и *Здравец*, цела година ќе ве прати добро здравје. Со тој и уште со многу други македонски обичаи имаше прилика да се запознае и Јадранка Косор која беше меѓу присутните на отворањето.

Изложбата можеше да се разгледа до 19 април.

Е. П.

Велигденска креативна работилница

На 12 април 2014 година МКД „Охридски бисер“ и Советот на МНМ за Град Загреб учествуваа на Велигденската креативна работилница *Традиција која не поврзува* со презентација и изработка на велигденски јајца и останати украси и сувенири на националните малцинства од Град Загреб. Работилницата се одржа во Културниот центар Дубрава под покровителство на Народниот универзитет Дубрава.

Членките на етно работилницата *Разбој* им покажуваа на најмладите, а и на постарите посетители, како се изработуваат, бојадисуваат и украсуваат велигденските јајца по македонските народни обичаи. Вниманието посебно им го привлече китењето на велигденското дрвце и изработката на пролетните *Мартинки*. Заинтересирани имаше многу и за вкусните велигденски погачи и домашни специјалитети од македонската кујна.

Идејата за ваквите и слични работилници најубаво ја претставува целта на истите, каде секое малцинство може да се гордее затоа што е различно од другите. Тие ги откриваат своите разновидни култури и со тоа создаваат и негуваат различни како општо прифатена вредност. На овој начин граѓаните се запознаваат со меѓусебните разлики кои всушност ги поврзуваат и ги прават еднакви.

Е. П.

Работата со деца е најголемо задоволство

Наталија Лековска од 2008 година ја одржува наставата по македонски јазик во ОУ „Центар“ во Риека. Вели дека љубовта кон она што го работи е голема и ги совладува сите тешкотии

Од учебната 2008-2009 година, во Основното училиште *Центар* во Риека почна наставата по македонски јазик. Вие сте првата учителка и на почетокот од разговор предлагам да се потсетиме на тие први чекори и денови.

Кога ме повикаа да работам како учителка по македонски јазик бев пресреќна. И тоа од повеќе причини. Најнапред, тоа беше можноста да работам нешто што е поврзано со мојата татковина и ми дава можност така да речам, да бидам амбасадорка во афирмација на македонскиот јазик, култура и историја. Потоа, што ќе имам работа за која сум студирала, а тоа беше и мојот сон од детството. Времето кога на сите им говорев оти кога ќе пораснам ќе бидам или учителка и тоа по физичко воспитување или пак новинарка. Тоа за мене беше и првото работно искуство. Се трудев постојано да градам пријателски и непосреден однос со учениците. Така мислам оти кај нив најповеќе се всадува љубовта и интересот кон учењето. Тоа пријателство го негувам и надвор од училиштето. Посебно на тоа внимавав со децата кои првпат слушаат за Македонија. Едноставно сакав да видат дека ние сме дружељубив и топол народ. Што повеќе да научат за македонската историја, за традицијата и континуитетот на македонскиот народ. Почетокот не беше лесен. Немавме учебници. Единствено што имав беше прирачникот *Мојата татковина Македонија*. Потоа работите потекоа нормално и успешно.

Кои се Ваши ученици? Какво е искуството и претпоставуваме задоволството од работата со нив?

Во учебната 2013/2014 година, наставата по македонски ја-

зик ја посетуваат единаесет ученици. Еден дел од нив се деца од мешани бракови, но исто толку се и оние кои немаат никаква семејна врска со Македонија. Треба притоа да споменам оти не се малку оние деца кои доаѓаат со својата голема љубов кон Тоше Проески. Годишите не збогатија и со одредени искуства. Пет години редовно со моите ученици ја посетуваме наставата по македонски јазик во рамките на летното училиште на островот Шолта, во Далмација. Децата се искрени и чисти, невини душички кои многу ги сакам. Знаат да ме насмеат, растажат или изнервираат. А тоа е големото и неповторливо задоволство во работата со нив.

Што им е најинтересно и што најмногу сакаат од наставата чија што оценка се внесува и во свидетелството?

Од нашата работилница имаме неколку средношколци кои за жал немаат можности за натамошно учење на македонскиот јазик. Се интересираат за македонските градови и за нивните карактеристики. Доста

ги интересира историјата, а од личностите посебно Александар Македонски и Гоце Делчев. Голема љубов е Проески чии песни се учат и со македонскиот јазик можат да дознаат за што всушност тој пее. Ги привлекува македонската кујна. Посебно се радосни кога подготвуваме програми со стихотворби или мали сценски прикази, кога цртаме. Со задоволство учествуваат во програмите на МКД *Илинден* во Риека. Во 2010 година, имавме екскурзија во Македонија. Па слушајќи ги прекрасните впечатоци на своите постари другарчиња, постојано ме прашуваат кога пак ќе се патува во Македонија.

Редовно е Вашето учество во програмите и манифестациите на МКД *Илинден*. Како гледате на таа соработка?

Почетокот на пријатната соработка почна преку познанството со проф. Левко Цветковски, кој ме повика да дојдам во МКД *Илинден*. Посебно сакам да ја одбележам поддршката од Илија Христовулов и Ивона Дуноски Митев. Тука се и родителите, членовите на *Илинден* и на Основното училиште *Центар*. Сите тие се моето големо семејство. Со учениците настапуваме на сите поводни посети и средби со делегации од Македонија. За *Деновите на сесловенските просветители Св. Кирил и Методиј* сме биле во Роч, Хум, Башка и Крк. На *Денот на Заедницата на Македонците во Р. Хрватска* редовни сме учесници, како и на *Рациновите денови* во Самобор. Минатата година бевме во Нова Градишка на манифестацијата *Ден на ЗМРХ, во чест на Тоше Проески*. Таму ја испеавме неговата песна *Цреша* и изведовме фрагмент од драмата *Македонска крвава свадба* на Војдан Чернодрински.

Живеете во Лабин, работите во Риека. Како сте прифатена во новата средина?

По дипломирањето на Педагошкиот факултет при Универзитетот *Св. Кирил и Методиј* во Скопје во 2006 година, летото го минав кај мојата тетка во Истра. Таа многу ми се допадна, а некои места и ситуации едноставно ме потсетуваа на Македонија. Тука го запознав и своето момче. Сакам да ја нагласам довербата и поддршката од моите најмили мајка, татко и брат. Тие се секогаш со мене. Наредната година дојдов да живеам тука, а наставата по македонски јазик почна на 5 мај 2008 година. За тоа и должам голема благодарност на мојата тетка која што како дете ме водеше со себе на нејзиното работно место и оттаму е мојата голема љубов кон оваа професија. Патувањето не ми паѓа тешко. Љубовта кон она што го работам е голема и ги совладува сите тешкотии. Риека е убав и пријатен град. Кога би имала можност да егзистирам во него, тоа би го прифатила без размислување и со големо задоволство. Така би имала повеќе можности за соработка и пријателство со моите колеги од работа, со членовите на МКД и мое вклучување во неговата работа. Фолклорот, посебно песната се моја голема љубов и мислам оти би можела да дадам убав резултат на тој план. Но, како вели поговорката: никогаш не вели никогаш. Не знаеме утрешниот ден со што може да не изненади и каде може да не однесе.

Васил Тоциновски

Сплитските национални малцинства ги претставија активностите

По повод 9 мај – Денот на Европската Унија, Европското движење од Сплит организираше изложба во која своите активности ги претставија сите сплитски малцински здруженија, како и останатите здруженија во градот Сплит. Така, во просториите на РК „Прима“, фотографии, панои, ракотворби и слично, поставија 26 здруженија.

На настанот присуствуваа многубројни припадници на сите членови на сплитските малцински здруженија, но и останатите здруженија, како и високи гости од Град Сплит и Сплитско-далматинската жупанија. За значењето на Европското движење Сплит и за значењето на оваа

изложба зборуваше претседателот на движењето, Иво Грга.

Централно место и најголем интерес предизвика местото каде што МКД „Македонија“ ги претстави своите активности во последната година, но и ги покажа и убавините на Македонија, промовирајќи ја како пожелна туристичка дестинација на своите сплитски сограѓани.

Б. М.

Нови слики на Глигор Саздовски

После кратка креативна пауза, на ликовната изложбена сцена се врати Глигор Саздовски. Негови дела беа изложени во реномираната сплитска галерија „Галиќ“ на 21 мај. Саздовски е македонски сликар со загрепска адреса.

Историчарката на уметноста и кустосот Ивана Мештров

го претстави ликот и делото на Саздовски: „Саздовски се враќа повторно со акрилот на платна чии виталности и граници ги истражува во последните две години. Овој сликар, графичар, керамичар и галерист со македонски корени, со загрепско образование, пристапил кон својата задача со необична упорност, посветеност и временска дарежливост“, посочи Мештров.

Саздовски изрази особено задоволство што на отворањето на оваа изложба присуствуваа и претставници на македонските асоцијации од Сплит.

Б.М.

МОРФОЛОГИЈА И МОРФОСИНТАКСА (втор дел)

Деловите на зборот што се без значење (гласовите/фонемите и слоговите) ги проучува **фонетиката/фонологијата**, а деловите со значење (морфемите) се предмет на проучување на **морфологијата**.

Најмалите значенски јазични единици од кои се состои еден збор се викаат **морфем**.

Некои зборови содржат само една морфема, а некои имаат две или повеќе. На пр.: зборот *sid* се состои само од една морфема, а во зборовите *sid-ot*, *sid-ovi*, *sid-ovi-te*, *sid-ap*, *sid-ap-stvo*, *sid-a*, се изделуваат повеќе значенски делови кои се обединуваат и на еден или на друг начин го создаваат зборот или неговата форма.

Во горенаведените примери може да се забележи дека се повторува еден ист дел *sid*. Без него другите делови не можат да образуваат збор што ќе има некакво значење. Тој основен и задолжителен дел што се јавува кај сите истокоренски зборови се вика **општ дел** (корен, коренска морфема). Во него во најопшт вид се содржи значењето што ги

поврзува сродните зборови. Овој дел е носител на основното (лексичко) значење на зборот. Општиот дел или коренот е јадро на зборот кон кое се придружуваат другите составни делови. Затоа зборот може да биде сведен само на коренската морфема, но не и на додадената (афиксната). Да ги споредиме, на пример, *sid* и *pat* со *sid-ap* и *pat-nik*. Афиксните морфемии *-ap* и *-nik* не можат да стојат сами. Наспроти полнозначните, службените зборови се јавуваат како коренски – кон нив не се додаваат други морфемии; тие се едноморфемски: *ako*, *bez*, *duri*, *so*.

Ако ја споредиме низата од зборови *sid*, *sida*, *sidar*, *sidishte* со низата *sid*, *sidovi*, *sidot*, *sidov*, *sidovite* и сл. (сите произлезени од еден заеднички збор), можеме да забележиме дека во првата низа некоренските морфемии служат за изведување нови зборови со ново значење во однос на зборот *sid*, а во втората низа овие елементи не образуваат нови зборови, туку ја менуваат само формата на основниот збор *sid*.

Првата група морфемии се **збооробразувачки** (изведбени), а втората се **формообразувачки**.

Марија Георгиева-Петриќ
судски преведувач за македонски јазик

(Според *Македонски јазик*, Просветно дело АД, Скопје, 2001)

Bekos

bez jezičnih prepreka...

**АГЕНЦИЈА ЗА ПРЕВЕДУВАЊЕ ЗА СИТЕ ЈАЗИЦИ
URED SUDSKIH TUMAČA I PREVODITELJA ZA SVE JEZIKE**

www.bekos.hr

Siget 18C/VI, Zagreb, Tel.: ++385 1 652 57 50, Fax: ++385 1 652 33 88, Mob: 091-572 33 88

**Av. Dubrovnik 10, Zagreb, Zgrada Chemcolora, soba br. 111,
(pored općine Novi Zagreb), Mob: 095-871 87 16**

20 godina sa Vama AMPER SERVIS

Cvjetna 6, 10370 Dugo Selo

Ispostava: Čulinečka 52, 10000 Zagreb

Instalacije inteligentnih sustava-pametne kuće
Automatizacija, upravljanje i nadzor instalacija u građevinama
Izrada tehničkih rješenja instalacija

*Elektroinstalacije jake i slabe struje *Centralno i podno grijanje *Ventilacija i klimatizacija *Vodovod i odvodnja *Gips kartonski radovi *Elektrostatički podovi *Automatska zaljevanja
*Centralno usisavanje *PVC stolarija, inox i crna bravarija

Tel.: 01/2913-194, tel/fax. 01/2913-188, mob.: 0912230 077, 091 4771 777
E-mail: amper-servis@zg.t-com.hr

Direktor : Jonče Ilievski

Македонски јазик на радио во Хрватска

Задар – Радио 057, недела од 16,30 до 17 ч. емисија „Македонска ура“, фреквенција 91 мегахерц или на www.057info.hr. Водители Мирјана Мајиќ и Елвис Папиќ.

Студио во Задар

ЦЕНОВНИК ЗА ОБЈАВЕНИ РЕКЛАМИ ВО "МАКЕДОНСКИ ГЛАС"

Страниците на нашето списание "Македонски глас" отворени се и за Вашите реклами. Доколку сакате Вие и Вашата фирма да се рекламираат на нашите страници, доволно е само да се јавите на телефонот на Заедницата на Македонците во Р. Хрватска или испратите понуда на нејзината адреса, а ние од Уредништвото веднаш ќе ги исполниме Вашите желби. Ценовникот за користењето на рекламниот простор е:

ФОРМАТ	ЦРНО-БЕЛО	КОЛОР
1/1 A4	600 куни	900 куни
1/2 A4	450 куни	600 куни
1/3 A4	300 куни	450 куни
1/4 A4	225 куни	300 куни
1/8 A4	150 куни	225 куни

Во очекување на нашите взаемни контакти,
Ваш "Македонски глас"

ПРЕТПЛАТА НА "МАКЕДОНСКИ ГЛАС"

Драги наши читатели,

Доколку Вие, кои редовно го читате нашето списание, сакате да станете негов претплатник и тоа редовно да пристига на Вашата адреса, Ви нудиме можност да го сторите тоа. Доволно е со писмо да се обратите на адресата на Заедницата на Македонците во Р. Хрватска, Масарикова 16/1, 10000 Загреб, во кое ќе ја приложите потврдата за Вашата платена претплата (жиро сметката на Заедницата е: PBZ – IBAN: HR6023400091100038804, матичниот број: 3805760, и личниот идентификациски број (ОИВ): 07739533563) и читко да го напишете Вашето име и адресата на која сакате да Ви пристига секој нов број на Македонски глас.

Претплатата на Македонски глас за Хрватска, со платена поштарина (за 6 броја), изнесува 60 куни годишно, додека пак за странство, 120 куни годишно или 17 евра.

Со надеж дека наскоро ќе ни се јавите,
искрени поздрави од
Уредништвото

ЛАЗАРОПОЛЕ

Источно од градот Дебар во прегратките на југозападниот дел од планината Бистра, на 1.350 м надморска височина, на голема падина се скрило уште едно парче македонска убавина – второто по големина мијачко село Лазарополе. Со својата архитектура, клима и природа, тоа претставува вистински планински рај за посетителите.

Расположено е во малото карстно поле Коритник каде се наоѓаат 400-тина селски куќи, сите изградени од камен како некакви средновековни тврдини, и со извонреден поглед кон долината на Мала (Гарска) Река и планината Стогово. Поради богатата планинско-континентална клима и големото количество на врнежи, изобилува со ливади богати со полски цвеќиња и букови и дабови шуми кои нудат кристално чист и свеж воздух. Селото е познато по единствената лазарополска дива роза и лазарополските шарпланинци, овчарството, квалитетниот кашкавал и белото сирење, и по уникатната лазарополска носија, особено женската.

Во духот на богатата црковна традиција, ова е место на повеќе цркви и светилишта. Најстарата селска црква „Св. Ѓорѓија“ (1841) е монументална градба со икони од непроценлива вредност и претставува симбол на културата во Мијачијата. Во околината се наоѓаат Св. Ѓорѓија – Ѓурепи и Крстот на Цуцул, Св. Архангел Михаил, Св. Атанасиј – Св. Танас, Св. Петка, Св. Спас – Соколица и големиот Крст. Познати археолошки локалитети во близина на селото се Оралиште, Каптажа, Јаворска Вода, Главино Село и Јама.

Лазарополе е родно место на голем број творци, поети, резбари и сликари. Некогаш ова село броело 3000 жители, но денес е само туристичка дестинација. Пределот е одличен за планинарење, планински велосипедизам, јавање на коњи, спортски лов, параглајдерство и трчање со скии во текот на зимскиот период, но и инспирација за фотографите и поетите. Како дополнително се и неколкуте културно-уметнички манифестации што се организираат во летниот период, меѓу нив и познатиот „Лазаропо-

ле Фест“. Од неодамна, за посетителите е отворен и Калин хотел.

За настанувањето на селото, легендата вели дека луѓето бегајќи од Турците се скриле во пештерата Калина дупка. Но, Калина мома почнала да пее. Турците ја слушнале и запалиле оган пред влезот на пештерата. Сите се задушиле освен Лазар, кој успеал да излезе. Тој го основал селото кое и денес го носи неговото име. Инаку, старословенскиот збор „лазор“ означува големо пространство без шума, додека пак, историски се смета дека Лазарополе настанало од раселените жители на Главино село и Лопушник.

Кој не бил, нека го посети Лазарополе, било на пролет кога ќе ве маѓепса зеленлото и мирисот на нарцисите, на есен кога очите ќе ви се исполнат со живописни бои на шумата, или во зима, кога снегулките во белината го танцуваат својот танц. Ако дојдете на лето пак, на големиот празник „Илинден“, ќе ве пречека екот на зурлите и тапаните, и бисерот на македонскиот фолклор, печалбарското оро „Тешкото“.

Е. Петровска